

NOVÉ A POZORUHODNÉ DRUHY MOTÝĽOV (LEPIDOPTERA) NA SLOVENSKU

Branislav ENDEL^{1,2}, Zdenko TOKÁR³, František KOSORÍN⁴, Ignác RICHTER⁵, Jan ŠUMPICH⁶, Zdeněk LAŠTŮVKA⁷, Aleš LAŠTŮVKA⁸, Andrej LENDEL⁹, Gabriel PASTORÁLIS¹⁰, Ivan RICHTER¹¹, Jan LIŠKA¹², Roland ŠTEFANOVIČ¹³, Rudolf BRYNER¹⁴, Ján KRUPA^{15, 16}

¹Ústav zoológie, Slovenská akadémia vied, Dúbravská cesta 9, SK – 845 06 Bratislava;

²Katedra environmentálnej ekológie a manažmentu krajiny, Univerzita Komenského, Mlynská dolina, Ilkovičova 6, SK – 842 15 Bratislava, e-mail: branislavendel@gmail.com

³P. J. Šafárika 11, SK – 927 01 Šaľa, e-mail: zdeno.tokar@gmail.com

⁴Kamenná brána 6, SK – 935 26 Starý Tekov, e-mail: fkosorin@gmail.com

⁵SK – 971 01 Malá Čausa 28, e-mail: ignac.richter@gmail.com

⁶Národní muzeum, Entomologické oddělení, Cirkusová 1740, CZ – 193 00 Praha 9, e-mail: jansumpich@seznam.cz

⁷Ústav zoologie, rybářství, hydrobiologie a včelařství, Agronomická fakulta Mendelovy univerzity, Zemědělská 1, CZ – 613 00 Brno, e-mail: last@mendelu.cz

⁸Slavičкова 15, CZ – 796 01 Prostějov, e-mail: aleslastuvkaento@seznam.cz

⁹Koreničova 3, SK – 811 03 Bratislava, e-mail: andrej.lendel.1980@gmail.com

¹⁰Košická 22/39, SK – 945 01 Komárno, e-mail: pastoralisg@gmail.com

¹¹Na Karasíny, 19/14, SK – 971 01 Prievidza, e-mail: ivorichter4@gmail.com

¹²Výzkumný ústav lesního hospodářství a myslivosti, v. v. i., Lesní ochranná služba, Strnady 136, CZ – 252 02 Jíloviště, e-mail: liska@vulhm.cz

¹³29. augusta 8/7, SK – 924 01 Galanta, e-mail: roland.stefanovic@gmail.com

¹⁴Bergluftweg 19, CH – 2505 Biel/Bienne, e-mail: rbryner@bluewin.ch

¹⁵Entomologický ústav Biologického centra AV ČR, Branišovská 1160/31, CZ – 370 05 České Budějovice

¹⁶Katedra zoologie, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Branišovská 1760, CZ – 370 05 České Budějovice, e-mail: janik.krupa@gmail.com

ENDEL, B., TOKÁR, Z., KOSORÍN, F., RICHTER, Ig., ŠUMPICH, J., LAŠTŮVKA, Z., LAŠTŮVKA, A., LENDEL, A., PASTORÁLIS, G., RICHTER, Iv., LIŠKA, J., ŠTEFANOVIČ, R., BRYNER, R., KRUPA, J. 2025. New and remarkable records of moths (Lepidoptera) from Slovakia. *Entomofauna carpathica*, 37(1): 137-174.

Abstract: We summarise eighteen species of moths (Lepidoptera) newly recorded in Slovakia: *Trifurcula moravica* Z. & A. Laštůvka, 1994; *Heliozela lithargyrellum* (Zeller, 1850); *Karsholtia marianii* (Rebel, 1936); *Yponomeuta rorrella* (Hübner, 1796); *Yponomeuta mahalebella* Guenée, 1845; *Perittia huemeri* (Traugott-Olsen, 1990); *Elachista compsa* Traugott-Olsen, 1974; *Anchinia laureolella* Herrich-Schäffer, [1854]; *Batrachedra parvulipunctella* Chrétien, 1915; *Batrachedra confusella* Berggren, Aarvik, Huemer, Lee & Mutanen, 2022; *Coleophora striolatella* Zeller, 1849; *Coleophora avellanae* Tabell & Huemer, 2024; *Psoricoptera speciosella* Teich, 1893; *Chionodes*

Iugubrella (Fabricius, 1794); *Agdistis intermedia* Caradja, 1920; *Epiphyas postvittana* Walker, 1863; *Dichrorampha velata* Schmid & Huemer, 2021; *Ditula angustiorana* (Haworth, 1811). Of these, nine species represent recent findings, recorded for the first time in last years; six species were identified from older collection material (first observed between 1984 and 2017); and three species are considered new due to taxonomic changes. Photographs of the adults, their genitalia and illustration of larvae are included. A list of additional faunistically remarkable species with brief notes on their occurrence in Slovakia is also provided.

Key words: Lepidoptera, Nepticulidae, Heliozelidae, Meessiidae, Tineidae, Bucculatricidae, Gracillariidae, Yponomeutidae, Douglassiidae, Oecophoridae, Elachistidae, Depressariidae, Parametriotidae, Batrachedridae, Coleophoridae, Gelechiidae, Epermeniidae, Pterophoridae, Tortricidae, Zygaenidae, Pieridae, Pyralidae, Erebidae, Noctuidae, new records, Slovakia

ÚVOD

Posledný prehľad dvadsiatich nových druhov motýľov pre Slovensko uverejnil TOKÁR et al. (2021). Medzičasom bol publikovaný príspevok o ďalších piatich nových druhoch z čeľade Erebidae a Noctuidae (PASTORÁLIS et al. 2024). Nedávno zistené druhy *Monochroa tekovella* Kosorín, 2022, *Apodia martinii* Petry, 1911, *Pammene ignorata* Kuznetsov, 1968 a *Choreutis diana* (Hübner, [1822]) boli zase zmienené v práci ŠUMPICH et al. (2022a), posledné tri druhy bez bližšieho uvedenia lokalít nálezov. Ako však vysvitlo neskôr, údaj o výskyte *P. ignorana* na Slovensku bol do danej publikácie zaradený omylom. Predkladaný príspevok pojednáva o osemnástich nových druhoch motýľov pre faunu Slovenska. Doplnený je tiež o niektoré ďalšie pozoruhodné nálezy málo známych alebo málo rozšírených druhov, ktoré neboli doposiaľ publikované inde (napr. v rámci výsledkov inventarizačných výskumov).

Zistenia nových druhov si vyžadujú priebežnú aktualizáciu národných zoznamov druhov. V poslednom zozname motýľov Slovenska (PASTORÁLIS 2022), podľa ktorého sme použili klasifikáciu a nomenklatúru aj v tomto príspevku, je zahrnutých 3686 recentných alebo historicky zistených druhov. Je potrebné poznamenať, že z tohto zoznamu motýľov boli pri prenášaní dát nedopatrením vynechané druhy: *Chionodes luctuella* (Hübner, 1793), *Ch. holosericella* (Herrich-Schäffer, [1854]), *Ch. continuella* (Zeller, 1839) (Gelechiidae) ako aj druh *Aphomia foedella* (Zeller, 1839) (Pyralidae), ktorý bol v starších zoznamoch druhov (PATOČKA et al. 1989 a PASTORÁLIS a REIPRICH 1995) uvádzaný ako *Melissoblastes foedellus*, ale pri príprave novšieho zoznamu (PASTORÁLIS et al. 2013) bol omylom vynechaný, napriek tomu, že REIPRICH (1989b) publikoval Patočkov nález z Dudiniec. Toto pochybenie neskôr nebolo odstránené a preto druh nebol spomenutý ani v novom zozname z r. 2022. Zohľadnením všetkých

popísaných skutočností, ako aj zahrnutím novínok sumarizovaných v tomto príspevku, stúpol celkový počet zistených motýľov na Slovensku na 3712 druhov.

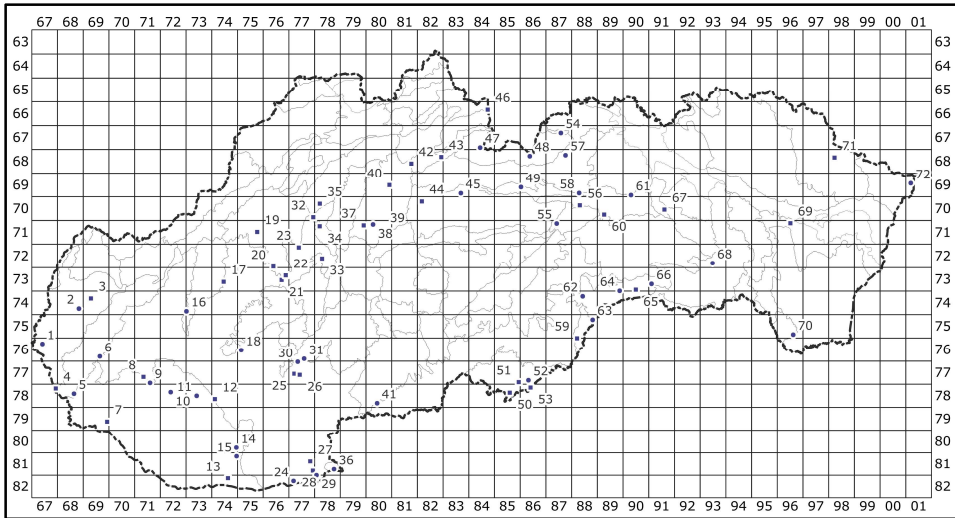
V popise jednotlivých druhov tu uvádzame informácie o bionómii, ekológii, rozšírení a dôležitých identifikačných znakoch imág a ich genitálií. Navyše, na rozdiel od predošlých prehľadov nových druhov, sme skúmané lokality začlenili okrem mapovacích štvorcov Databanky fauny Slovenska aj do príslušných geomorfologických celkov (KOČICKÝ a IVANIČ 2011), čo by mohlo spolu s nedávno publikovaným bibliografickým prehľadom prác o faune motýľov (ENDEL a PANIGAI 2022) ladeným v podobnom duchu, zjednodušiť vyhľadávanie údajov z jednotlivých záujmových území.

Skratky: [0000] – číslo štvorca Databanky fauny Slovenska; BIN – Barcode Index Number; BOLD – Barcode of Life Data Systems; CCDB – Canadian Centre for DNA Barcoding, Guelph, Canada; COI – mitochondriálny gén cytochróm c oxidázy; e.l. – ex larvae; e.p. – ex pupae; GP – genitálny preparát; CHA – chránený areál; NMPC – Národní muzeum, Praha; NPR – národná prírodná rezervácia; PMK – Podunajské múzeum v Komárne; SNM – Slovenské národné múzeum, Bratislava; ÚEV – územie európskeho významu

SKÚMANÉ LOKALITY

Borská nížina: Vysoká pri Morave – Centnúz (1); Studienka (2); Lakšárska Nová Ves – Mikulášov (3); **Malé Karpaty:** Devín (4) – Devínska Kobyla, Fialková dolina; Bratislava (5) – Botanická záhrada, Palisády, hlavná stanica, Rača; Vinosady – Holubyho lúky (6); **Podunajská rovina:** Bratislava (5) – Nové Mesto, Kopáč, Vajnorský rybník; Šamorín (7); Veľký Grob – rašelinisko Tárnok (8); Sládkovičovo – Vincov les (9); Matúškovo (10); Šaľa, okolie Váhu (11); Jatov, pri vodnej nádrži (12); Komárno (13) – Nová Osada, breh Váhu; Nesvady – CHA Nesvadské piesky (14); Hurbanovo – ÚEV Abov (15); **Považský Inovec:** Jalšové (16); Závada (17) – CHA Dolné lazy, CHA Záhrada; **Tribeč:** Kolíňany – Kolíňanský vrch (18); **Strážovské vrchy:** Šípkov (19); Dolné Vestenice (20); Malé Kršteňany – Veľký vrch (21); Chalmová (22); Bojnice (23); **Podunajská pahorkatina:** Čenkov – NPR Čenkovská lesostep (24); Starý Tekov (25); Hronské Kľačany (26); Kamenín – CHA Kamenínske slaniská (27); Belá – ÚEV Modrý vrch, Vrch Dank (28); Štúrovo – železničná stanica (29); **Štiavnické vrchy:** Rybník – Prieložky (30), Čajkov (31); **Hornonitrianska kotlina:** Kľačno (32); Handlová – Tri studničky (33); **Žiar:** Vyšehrad (34); **Malá Fatra:** Vrícko (35); **Burda:** Kováčov (36); **Veľká Fatra:** Rakša – Veľká Skalná (37); Dolný Harmanec – Kráľova studňa, vrch (38); Staré Hory – Majerova skala (39); Ľubochňa – Ľubochňianska dolina (40); **Juhoslovenská kotlina:** Kleňany (41); **Chočské vrchy:** Valaská Dubová (42); Prosiek – Prosiecka dolina (43); **Nízke Tatry:** Salatín (44); Iľanovo – Iľanovská dolina (45); **Oravská kotlina:** Suchá Hora (46); **Tatry:** Zuberec – Roháčske plesá (47); Štrbské Pleso – Veľké Hincovo pleso (48); **Kozie chrbty:** Važec – Hlboká dolina (49); **Cerová vrchovina:** Večelkov (50); Gemerský Jablonec – Vodokáš (51); Jestice (52); Petrovce – Trnková (53); **Podtatranská brázda:** Ždiar (54); **Slovenský raj (Spišsko-gemerský kras):** Pusté Pole (55); Hrabušice – Podlesok (56); **Podtatranská kotlina:** Tatranské Matliare (57); **Popradská kotlina:** Hôrka (58) – Primovské skaly, ÚEV Hozelské slaniská; **Bodvianska pahorkatina:** Hubovo (59); **Hornádska kotlina:** Spišská Nová Ves – Ferčekovce (60); Spišské Podhradie

(61) – ÚEV Spišskopodhradské travertíny, Sívá Brada, Baldovce; **Slovenský kras**: Plešivec – úbočie Ďulovej (62); Kečovo – Domica (63); Jablonov nad Turňou (64); Hrhov (65); Háĵ (66); **Branisko**: Kluknava – Bradlo (67); **Košická kotlina**: Košice (68); **Východoslovenská pahorkatina**: Kladzany (69); **Zemplínske vrchy**: Ladmovce – NPR Kašvár (70); **Laborecká vrchovina**: Svetlice (71); **Bukovské vrchy**: Nová Sedlica – Skládku pod Kýčerou (72)

Obr. 1. Prehľad lokalít nových (■) a pozoruhodných nálezov motýľov (●) s vyobrazením hraníc geomorfologických celkov a mapovacích štvorcov Databanky fauny Slovenska.
Fig. 1. Overview of localities of new (■) and remarkable (●) records of moths with depiction of the boundaries of geomorphological units and mapping squares of the Slovak Fauna Databank.

ZOZNAM NOVÝCH DRUHOV PRE SLOVENSKO

NEPTICULIDAE

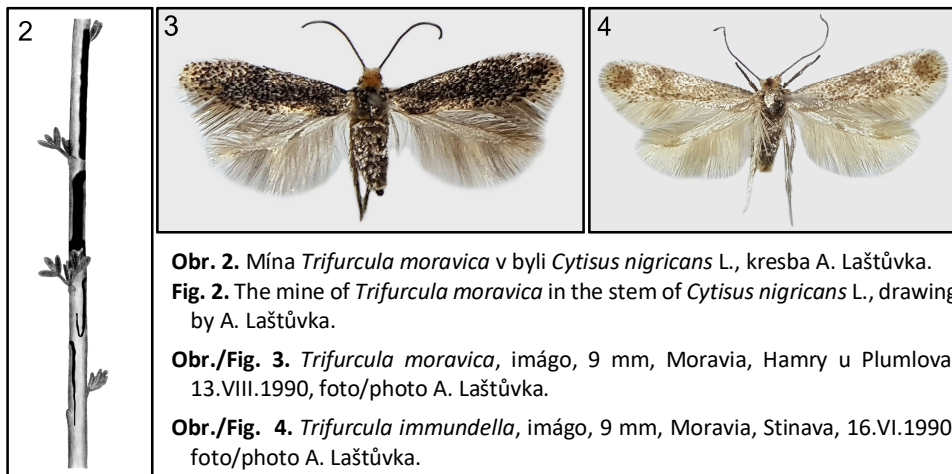
***Trifurcula moravica* Z. & A. Laštůvka, 1994** – drobník moravský (obr. 2 – 4)

Petrovce – Trnková [7886], 28.VI.2022, Večelkov [7885], 24.VI.2022, míny v byliach *Cytisus nigricans* L., A. et Z. Laštůvka leg., A. Laštůvka det.

Drobník opísaný zo strednej Moravy (LAŠTŮVKA a LAŠTŮVKA 1994), neskôr zistený aj v Čechách, Dolnom Rakúsku, Rumunsku (LAŠTŮVKA a LAŠTŮVKA 1997) a Nemecku (SEGERER et al. 2013). Od ostatných príbuzných druhov, najmä *Trifurcula immundella* (Zeller, 1839), sa zreteľne odlišuje takmer čiernym sfarbením predných krídel. Na rozdiel od druhov skupiny *Trifurcula subnitidella* nemajú samce na spodnej strane predných krídel políčko oranžovožltých šupín.

Húsenica sa vyvíja v stonkových mínach na zanovätníku černejúcom (*Cytisus nigricans* L.). Tmavé míny sa zvyčajne nachádzajú v koncových častiach

najmladších výhonkov a sú dlhé 3-5 cm. Húsenica nie je v tmavej míne viditeľná. Míny s dospelými húsenicami možno nájsť v priebehu mája. Motýle sa liahnu od konca júla a v auguste. Dospelé jedince sú aktívne za súmraku, kedy lietajú v poraste hostiteľských rastlín, láka ich aj svetlo. Druh obýva biotopy zodpovedajúce stanovištným nárokom hostiteľskej rastliny, t.j. okraje a čistinky teplejších, najmä dubových lesov. V Cerovej vrchovine boli nájdené míny pri obci Petrovce, na okraji lesa pri ceste vedúcej na samotu Trnková a pri lesnej ceste neďaleko Večelkova.

Obr. 2. Mína *Trifurcula moravica* v byli *Cytisus nigricans* L., kresba A. Laštůvka.

Fig. 2. The mine of *Trifurcula moravica* in the stem of *Cytisus nigricans* L., drawing by A. Laštůvka.

Obr./Fig. 3. *Trifurcula moravica*, imágo, 9 mm, Moravia, Hamry u Plumlova, 13.VIII.1990, foto/photo A. Laštůvka.

Obr./Fig. 4. *Trifurcula immundella*, imágo, 9 mm, Moravia, Stinava, 16.VI.1990, foto/photo A. Laštůvka.

HELIOZELIDAE

Heliozela lithargyrellum (Zeller, 1850) – bronzovníček lesklý (obr. 5)

Lakšárska Nová Ves – Mikulášov [7469], 7.V.2004, 1 ♀, Iv. Richter leg. et coll., Z. Tokár det.

Druh bol opísaný ZELLEROM (1850) ako *Tinagma lithargyrellum* podľa exemplárov ulovených Josefom Mannom neďaleko Livorna v talianskom Toskánsku. Mann motýle lovil v priebehu apríla medzi kríkmi jahodovca obyčajného (*Arbutus unedo* L.) a vresovca stromovitého (*Erica arborea* L.), alebo pozoroval rojenie týchto motýľov v okolí vavrínových a myrtových kríkov.

Postupne bol nájdený aj v Chorvátsku (KLIMESCH 1942), na

Obr./Fig. 5. *Heliozela lithargyrellum*, imágo, 6 mm, Mikulášov, 7.V.2004, foto/photo A. Tkáč.

Sicílii, vo Francúzsku, na Korzike (LEPIFORUM e.V. 2025), Sardínii (KURZ 2024), Slovinsku a najbližšie na južnej Morave (FLORIÁN et al. 2024). V tomto najnovšom zdroji sa uvádza, že motýle boli v Chorvátsku a Slovinsku pozorované pri rojení okolo korún alebo vyklepané z konárov dubov a bol vyslovený predpoklad, že dub by mohol byť hostiteľskou rastlinou aj pre nálezy v našich končinách.

Patrí medzi drobné motýle, v rozpätí krídel má 5 až 5,5 mm. Hlava, hrud' a predné krídla sú z prevažnej časti svetlé, bielosivé, výrazne lesklé, pri báze tmavšie, hnedosivé. Exempláre blízkych druhov *H. sericiella* (Haworth, 1828) a *H. resplendella* (Stainton, 1851) sú vo všeobecnosti o niečo väčšie (aj keď sa medzi nimi vyskytujú rovnako drobné exempláre), tmavšie a na zadnom okraji predných krídel je u nich viditeľná svetlejšia trojuholníková škvrna, ktorá u *H. lithargyrellum* chýba.

Jeden exemplár, ulovený pri Mikulášove ešte v roku 2004, dlhšie unikal pozornosti. Spolu s nálezmi na Morave je zrejmé, že druh *H. lithargyrellum* sa stal stálou súčasťou fauny aj v strednej Európe. Podľa doterajších informácií zo zdrojov uvedených vyššie, motýľ lieta v apríli až máji a žije v jednej generácii.

TINEIDAE

***Karsholtia marianii* (Rebel, 1936) – moľa Marianiho (obr. 6)**

Večelkov [7885], 24.VI.2022, 1 ♂, A. et Z. Laštůvka leg., A. Laštůvka det. et coll.

Druh opísaný REBELOM (1936) zo Sicílie, vtedy v rode *Tinea* Linnaeus, 1758 a s odstupom niekoľkých rokov bol zistený aj v južnom Švédsku, Nórsku a Dánsku (napr. KARSHOLT a RAZOWSKI 1996). Zo Škandinávie bol opätovne opísaný ako *Tinea lunatella* Benader, 1939. V 80. rokoch 20. storočia bol známy v Dánsku už z väčšieho počtu lokalít (KRISTENSEN 1985). Vtedy bol zaradený do rodu *Infurcitinea* Spuler, 1910 a v roku 1986 bol presunutý do novostanoveného rodu *Karsholtia* Gaedike, 1986. V strednej Európe bol zistený prvýkrát v roku 1997 vo Viedni (Huemer 1998), nasledovali nálezy z Nemecka (GAEDIKE 2007; GAEDIKE et al. 2017) a Švajčiarska (KOPP 2022); známy je aj z Bulharska, Francúzska a Luxemburska (GAEDIKE 2015). Jednotlivé nálezy z rôznych častí Európy poukazujú na skrytý spôsob života tohto druhu, a to aj napriek jeho pomerne nápadnému a charakteristickému sfarbeniu.

Podľa súčasných poznatkov sa húsenica vyvíja v rozkladajúcom sa

Obr./Fig. 6. *Karsholtia marianii*, imágo, 10 mm, Večelkov, 24.VI.2022, foto/photo A. Laštůvka.

dreve, resp. sa pravdepodobne živí hubovým mycéliom. Doteraz bola nájdená v rozkladajúcich sa kmeňoch hrabu (*Carpinus betulus* L.), liesky (*Corylus avellana* L.) a buka (*Fagus sylvatica* L.) (GAEDIKE 2007; HUEMER 1998). Jedinec z Cerovej vrchoviny bol odchytený za súmraku vo zvyšku starého vlhkého bukového lesa s prímiesou ďalších druhov drevín (*Alnus glutinosa* L., *Carpinus betulus* L., *Corylus avellana* L., *Fraxinus excelsior* L., *Salix* L.).

YPONOMEUTIDAE

***Yponomeuta rorrella* (Hübner, 1796)** – priadzovec vrbový (obr. 7)

Hronské Kľačany [7777], 30.VII.2001, Starý Tekov [7777], 21.VII.2003, 3 ♂, 1 ♀, 10.VII.2020, 1 ♂; Komárno – Nová Osada [8274], 21.VII.2022, ♀, GP 14327 ZT, Z. Tokár leg. et det., G. Pastorális coll., Jatov, pri vodnej nádrži [7874], 25.VII.2022, ♂, Z. Tokár leg., det. et coll.

Druh sa vyskytuje takmer v celej Európe, s výnimkou krajín západného Balkánu, Ukrajiny a Moldavska. Recentne bol potvrdený v európskej časti Ruska, na Kryme a ďalej na juhovýchod ešte v Turecku a Iráne (LEPIFORUM e.V. 2025).

Vzhľadom na podobnosť dospelých imág *Y. rorrella* s tmavou formou *Y. padella* (Linnaeus, 1758), vznikali nezrovnalosti s určením týchto druhov. Dôležitým znakom na ich rozlíšenie je rozpätie krídel, u *Y. rorrella* dosahuje s riasnicami okolo 24 mm, zatiaľ čo u *Y. padella* len okolo 20-22 mm. Sivé poprášenie predného krídla *Y. rorrella* začína v tretine jeho dĺžky a tiahne sa až k riasniciam, na prednom okraji pred tmavými riasnicami je tiež charakteristické zblednuté pole, ktoré však neprerušuje sivé poprášenie, pričom u *Y. padella* je prerušené svetlým poľom pred vrcholom krídla (obr. 7A). Samčie genitálie *Y. rorrella* sú nápadné výčnelkom costy na konci valvy, u *Y. padella* je costa valvy bez výčnelku (obr. 7B).

Rozlíšenie húseníc je bezproblémové, nakoľko *Y. rorrella* je na pevninskej Európe jediný druh, ktorý žije na úzkolistých vrbách (*Salix* L.), predovšetkým na

Obr. 7. *Yponomeuta rorrella*, **A)** imágo, 23 mm, Hronské Kľačany, 30.VII.2001, **B)** kopulačný orgán samca, GP 2979 FK, foto F. Kosorín.

Fig. 7. *Yponomeuta rorrella*, **A)** imago, 23 mm, Hronské Kľačany, 30.VII.2001, **B)** the copulatory organ of male, GP 2979 FK, photo F. Kosorín.

vérbe bielej (*Salix alba* L.) a menej často na vérbe krehkej (*Salix euxina* I. V. Belyaeva). Húsenice vytvárajú spoločné pavučinové hniezdo na koncoch konárov vrb, kde sa aj voľne kuklia, bez vytvárania individuálnych zámotkov (SEGERER a REICHHOLF 2004). Zaujímavosťou je, že aj keď je vrbá biela vcelku hojne zastúpená na celom Slovensku, tento motýľ sa vyskytuje skôr vzácnne. Motýle sa objavujú v prírode v mesiacoch júl až august.

Na Slovensku bol druh identifikovaný na základe revízie staršieho zbierkového materiálu doplneného o novšie nálezy. Väčšina dokladových exemplárov bola prilákaná na UV svetlo. V minulosti tento druh pozoroval J. Marek v okolí Žiliny, avšak neexistuje žiaden dokladový exemplár, ktorý by jeho pozorovanie potvrdil (Z. Laštůvka).

***Yponomeuta mahalebella* Guenée, 1845** – priadzovec mahalebkový (obr. 8)

Devín – Devínska Kobyla [7867], larvae 24.V.2011, e.l. 28.VI.-3.VII.2011, A. Lendel leg., det. et coll.

Druh opísal Guenée z okolia Enghien-les-Bains, blízko Paríža. Spomína početné husté hniezda na čerešni mahalebkovej (*Prunus mahaleb* L.). Poukazuje na veľkú podobnosť imág s *Y. cagnagella* Hübner, 1813 a hodnotí aj hlavné rozdiely medzi nimi (GUENÉE 1845).

Yponomeuta mahalebella je výrazne teplomilný druh, rozšírený predovšetkým v južnej Európe, Francúzsku, Švajčiarsku, Rakúsku, Nemecku, Taliansku vrátane Sicílie, Španielsku, Bulharsku, Luxembursku a na Kryme (LEPIFORUM e.V. 2025).

Druh má rozpätie krídel 19-26 mm. Základné sfarbenie predných krídel je čisto biele s rovnako sfarbenými riasnicami. Od *Y. cagnagella* je habituálne ťažko odlíšiteľný. Naproti tomu *Y. rorrella* Hübner, 1796 a väčšina exemplárov *Y. padella* Linnaeus, 1758 má sivastý odtieň na predných krídlach. *Y. malinella*

Obr. 8. *Yponomeuta mahalebella*, A) imágo, 25 mm, Devínska Kobyla, e.l. 3.VII.2011, B) exuvia, Devínska Kobyla, e.l. 3.VII.2011, foto A. Tkáč.

Fig. 8. *Yponomeuta mahalebella*, A) imago, 25 mm, Devínska Kobyla, e.l. 3.VII.2011, B) exuvia, Devínska Kobyla, e.l. 3.VII.2011, photo A. Tkáč.

Zeller, 1838 je v priemere oveľa menšia (20-23 mm). Samcov *Y. mahalebella* možno jasne rozoznať štúdiom genitálií. Sacculus má zreteľný zárez, ktorý chýba alebo je len naznačený u ostatných druhov priadzovcov. Ešte jednoduchšie sa dajú jedince určiť podľa živnej rastliny – čerešne mahalebkovej (*Prunus mahaleb* L.), ktorá je pre húsenice jedinečná a iné priadzovce ju nenapádajú. Habituálne najviac podobná *Y. cagnagella* žije monofágne na bršlene európskom (*Euonymus europaeus* L.) (SEGERER a REICHHOLF 2004). V porovnaní s *Y. padella* je *Y. mahalebella* v priemere väčšia, je vždy snehobiela s bielymi riasnicami aj na zadných krídlach. Žltkasté húsenice sa kuklia spolu vo veľkom počte v hustom zámotku, ktorý je situovaný pri kmeni alebo v hustých kríkoch v okolí. Imága lietajú na lokalite o niečo neskôr ako *Y. padella*. *Y. padella* má spravidla na predných krídlach väčší alebo menší sivý odtieň. Jedince s úplne bielymi prednými krídlami majú čiastočne sivé riasnice na predných krídlach, ktoré sú na zadných krídlach celé sivé. Húsenice sú zvyčajne tmavosivé a kuklia sa v riedkom zámotku priamo v spoločnom hniezde na kríku, vytvárajú individuálne veľmi riedke zámotky (Z. Laštůvka).

V Španielsku bol realizovaný výskum, ktorý sa zameriaval na vzťah medzi abundanciou druhu a nadmorskou výškou výskytu pozorovaných populácií. *Y. mahalebella* bola hojnejšia v nižších polohách, kde bola *P. mahaleb* menej rozšírená v porovnaní so strednými a vysokými polohami. Zistila sa tiež významná korelácia medzi početnosťou húseníc a teplotou prostredia. V teplejších lokalitách sa našli väčšie hniezda a tiež väčšie telá imág, s čím súvisí aj ich väčšia plodnosť. Miera parazitizmu zaznamenaná u lariev v poslednom instare tu bola zistená najvyššia, hoci úmrtnosť húseníc tu bola nižšia (ALONSO 1999).

ELACHISTIDAE

***Perittia huemeri* (Traugott-Olsen, 1990)** – trávovček Huemerov (obr. 9)

Komárno, breh Váhu [8274], 1 m, 7.V.1984, ♂ GP 36359 IgR, G. Pastorális leg., Ig. Richter det. et foto, J. Liška conf., PMK coll.

Výskyt tohto zriedkavého druhu je doteraz známy len z Turecka, Chorvátska (holotyp – ostrov Krk, Punat, 19.VI.1984, leg. Habeler) (LEPIFORUM e.V. 2025) a Maďarska (Piliscsaba, 2 ex. 1981) (SZABÓKY 1996).

Exemplár z okolia Komárna bol pôvodne identifikovaný ako druh *Elachista argentella* (Clerk, 1759), od ktorého sa nevýrazne líšil svojím väčším rozpätím krídel, žltkastým tónom bielej farby a nepatrne tmavším sfarbením zadných krídel. Predné krídla motýľa sú biele so žltkastým nádychom, s mierne predĺženým tvarom a sú širšie, ako *E. argentella*, od ktorej sa bez podrobnejšieho skúmania odlišuje ťažko. Zadné krídlo je mierne sivo poprášené.

Živná rastlina a bionómia druhu nie je dostatočne známa. Motýľ bol nájdený na ľavom brehu rieky Váh niekde v úseku dlhom asi 5 km od ústia Váhu do

Dunaja. Na území prevláda miestami pasekami prerušovaný lužný les s prevahou topoľov (*Populus* L.), vrb (*Salix* L.) a niekoľkých nižších drevín a bylín. Pozdĺž hrádze sú občas kosené trávnaté porasty.

Obr. 9. *Perittia huemeri*, **A)** imágo, 13 mm, Komárno, 7.V.1984, **B)** kopulačný orgán samca, GP 36359 IgR, foto Ig. Richter.

Fig. 9. *Perittia huemeri*, **A)** imago, 13 mm, Komárno, 7.V.1984, **B)** the copulatory organ of male, GP 36359 IgR, photo Ig. Richter.

Na Slovensku bol druh identifikovaný na základe revízie staršieho zbierkového materiálu v zbierke Podunajského múzea v Komárne. Motýľ bol zaslaný Ig. Richterovi za účelom vyhotovenia preparátu kopulačného orgánu a determinácie. Nález z Komárna je ďalším dôkazom pravdepodobne trvalého výskytu tohto zriedkavého druhu v panónskej oblasti.

***Elachista compsa* Traugott-Olsen, 1974 – trávovček medničkový (obr. 10)**

Hrabušice – Podlesok [7088], 2.VI.2017, ♂ GP 2017-090 RB, R. Bryner leg. et coll., L. Kaila det.

Druh bol opísaný na základe jedincov z oblasti Jungshoved neďaleko Kodane v Dánsku. Jeho opisu predchádzalo viacero nomenklatúrnych nejasností a synonymizácií s príbuzným druhom *E. atricomella* Stainton, 1849, ktoré opísal TRAUGOTT-OLSEN (1974). Imágo sa vyznačuje svetlejšou sivohnedou farbou šupín v hlavovej časti. Tykadlá samcov sú zreteľne krúžkované (obr. 10A), u samíc zreteľnejšie krúžkovanie v bazálnej tretine. Kostálna škvrna na krídlach takmer štvorcového tvaru. Dorzálna škvrna bližšie k báze krídla. Riasnicami predných krídel prechádza výraznejšia tmavohnedá linka. Autor tiež opisuje charakteristické určovacie znaky na kopulačných orgánoch.

Druh *Elachista compsa* je rozšírený hlavne na Škandinávskom polostrove, vo Fínsku, Dánsku a krajinách strednej Európy. V Maďarsku nebol zistený (LEPIFORUM e.V. 2025). Húsenica sa vyvíja na medničke ovisnutej (*Melica nutans* L.) a medničke jednokvetej (*Melica uniflora* Retz.), pričom LAŠTŮVKA et al. (2018) uvádzajú aj metlicu (*Deschampsia* P. Beauv.). Imágo sa vyskytuje skôr z jari, v apríli a máji (TRAUGOTT-OLSEN 1974), resp. druhá generácia v júli až auguste (LAŠTŮVKA et al. 2018).

Obr. 10. *Elachista compsa*, **A)** imágo, 6 mm, Podlesok, 2.VI.2017, **B)** kopulačný orgán samca, GP 2017-090 RB, foto R. Bryner.

Fig. 10. *Elachista compsa*, **A)** imago, 6 mm, Podlesok, 2.VI.2017, **B)** the copulatory organ of male, GP 2017-090 RB, photo R. Bryner.

Jedinec bol odchytený vo večerných hodinách medzi 20-21 hod. v rekreačnej oblasti Podlesok na sviežej lúke na okraji lesa s prevahou borovice. Na tom istom mieste prebiehal následne odchyt motýľov na UV svetlo, ďalšie jedince však neboli zistené.

DEPRESSARIIDAE

***Anchinia laureolella* Herrich-Schäffer, [1854]** – ploskáč zdobený (obr. 11)

Lakšárska Nová Ves – Mikulášov [7469], 23.IV.1998, 4 ♂, 1 ♀, 25.IV.2007, 34 ♂, 15 ♀ (3 ♂, 3 ♀ GP J. Marek et J. Liška), DNA Barcode NMPC-LEP-1820, všetko vychované e.l. z *Daphne cneorum*, J. Marek leg., J. Šumpich det., J. Liška revid. et NMPC coll.

Anchinia laureolella bola donedávna považovaná za charakteristický horský druh (LVOVSKÝ 1997; TOKÁR et al. 2005). V posledných rokoch sa však ukazuje, že druh je v strednej Európe z hľadiska vertikálneho rozšírenia pomerne prispôsobivý, čo presvedčivo dokladujú aj nálezy z iných, nízko položených miest v Maďarsku (PASTORÁLIS a SZEŐKE 2011) a v Nemecku (WOLF 2020). Zbierkový materiál J. Marka zo Záhoria bol preto znova revidovaný, vonkajší vzhľad a znaky na genitáliách starostlivo porovnané s materiálom zbieraným v horských polohách (Slovinsko, Bulharsko) a našim záverom je konštatovanie, že slovenský materiál patrí rovnako druhu *A. laureolella* (obr. 11). Vhodné je zmieniť, že jeden

samec z dokladovej série bol barcodovaný v kanadskom centre pre DNA barcoding CCDB a hoci sa získala iba neúplná sekvencia (307 bp), bola slovenská vzorka jednoznačne priradená do zhluku dvoch druhov rodu *Anchinia* Hübner, [1825]. Zatiaľ čo na základe záznamov v databáze BOLD vytvárajú *A. daphnella* ([Denis & Schiffermüller], 1775) a *A. grisescens* Frey, 1856 samostatné, dobre odlíšiteľné zhluky, tak druhy *A. laureolella* a blízko príbuzný *A. cristalis* (Scopoli, 1763) sú v jednom spoločnom zhluku a zdieľajú rovnaký BIN: BOLD:AAK1437. Záver teda je, že na základe génu COI sú tieto dva druhy neodlíšiteľné. Oba druhy však ide dobre rozlíšiť na základe vonkajšieho vzhľadu. *A. cristalis* má v prvej tretine predného krídla nápadný chumáč takmer vzpriamených šupiniek zatiaľ čo *A. laureolella* má tieto šupinky priľahlé ku krídlu. Zároveň bazálna a subbazálna časť predného krídla je u *A. cristalis* pokrytá tmavo červenými až červenohnedými šupinkami, pričom u *A. laureolella* je táto časť krídla oranžovo-okrová, výnimočne svetlo červená. U *A. laureolella* sú obe priečne línie často belavo-šedé, zatiaľ čo u *A. cristalis* sú tmavé, vonkajšia priečka často splýva s tmavo hnedým apexom. Celkovo teda pôsobí *A. laureolella* zreteľne svetlejším a jemnejším dojmom. Genitálie oboch druhov sú podobné, avšak rozdielové znaky sú viditeľné na samčích a samičích orgánoch (cf. TOKÁR et al. 2005).

Obr. 11. *Anchinia laureolella*, **A)** imágo, 12,5 mm, ♂, **B)** imágo, ♀, 17 mm, Mikulášov, 27.V.2007, foto J. Šumpich.

Fig. 11. *Anchinia laureolella*, **A)** imago, 12,5 mm, ♂, **B)** imago, ♀, 17 mm, Mikulášov, 27.V.2007, photo J. Šumpich.

Druh je rozšírený od Španielska cez strednú Európu a Balkán až po Irán a Afganistan (TOKÁR et al. 2005; KOVÁCS a KOVÁCS 2020), pričom populácie z Iránu a Afganistanu boli opísané ako poddruhy *A. l. iranica* Lvovsky, 1997 a *A. l. afghanica* Lvovsky, 1997. V strednej Európe je druh široko rozšírený v Alpách, dealpínsky výskyt bol potvrdený v Maďarsku, Nemecku-Bavorsku a teraz na Slovensku. Húsenica sa vyvíja na rôznych druhoch lykovcov (*Daphne* Tourn. ex L.) (TOKÁR et al. 2005), slovenský dokladový materiál bol vychovaný z lykovca voňavého (*D. cneorum* L.) na entomológmi dobre známej pieskovej lokalite Mikulášov, ktorá leží v nadmorskej výške necelých 250 m.

BATRACHEDRIDAE

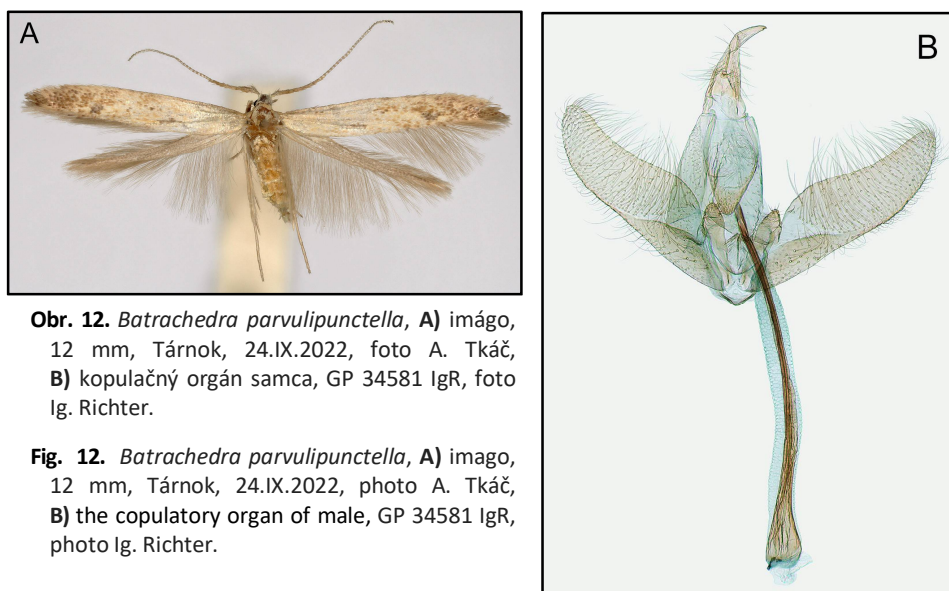
***Batrachedra parvulipunctella* Chrétien, 1915** – úzkokrídlovec trstinový (obr. 12)

Veľký Grob – rašelinisko Tárnok [7771], 24.IX.2022, ♂ GP 34581 IgR, Z. Tokár leg. et coll., Ig. Richter det.

Druh bol opísaný CHRÉTIENOM (1915) z okolia tuniského mesta Gafsa. Ďalej je známy z južnej, západnej a južnej časti strednej Európy. Z okolitých krajín bol hlásený z Rakúska, z Burgerlandu (HUEMER 2019), Maďarska, z viacerých miest (SZABÓKY a TAKÁCS 2021) a z niekoľkých lokalít na južnej Morave (ŠUMPICH et al. 2022b).

Vonkajším vzhľadom (obr. 12A) pripomína okrem príbuzných druhov *B. pinicolella* (Zeller, 1839) a *B. confusella* Berggren, Aarvik, Huemer, Lee & Mutanen, 2022 aj niektoré druhy skupiny *Coleophora salicorniae* Heinemann & Wocke, [1876] z čeľade Coleophoridae. Dobrým rozlišovacím znakom je prítomnosť kratšej alebo dlhšej okrovej štetiny na prvých segmentoch tykadiel u zástupcov čeľade Coleophoridae, kým u *B. parvulipunctella* sú tykadlá bez takýchto skupín štetín. Najspoľahlivejšie odlíšenie od uvedených druhov *Batrachedra* je pomocou štúdia kopulačných orgánov.

Podľa KOSTERA a SINEVA (2003) larvy žijú v symbiotickom vzťahu a krmia sa výlučkami červca *Aclerda berlesii* Buffa (Hemiptera, Aclerdidae), ktorý žije na trstinách *Phragmites australis* (Cav.) Trin. ex Steud. a *Arundo donax* L. V strednej Európe boli imága lovené od konca mája do polovice septembra, pravdepodobne v dvoch generáciách (HUEMER 2019; SZABÓKY a TAKÁCS 2021; ŠUMPICH et al. 2022b).

Obr. 12. *Batrachedra parvulipunctella*, **A)** imágo, 12 mm, Tárnok, 24.IX.2022, foto A. Tkáč, **B)** kopulačný orgán samca, GP 34581 IgR, foto Ig. Richter.

Fig. 12. *Batrachedra parvulipunctella*, **A)** imago, 12 mm, Tárnok, 24.IX.2022, photo A. Tkáč, **B)** the copulatory organ of male, GP 34581 IgR, photo Ig. Richter.

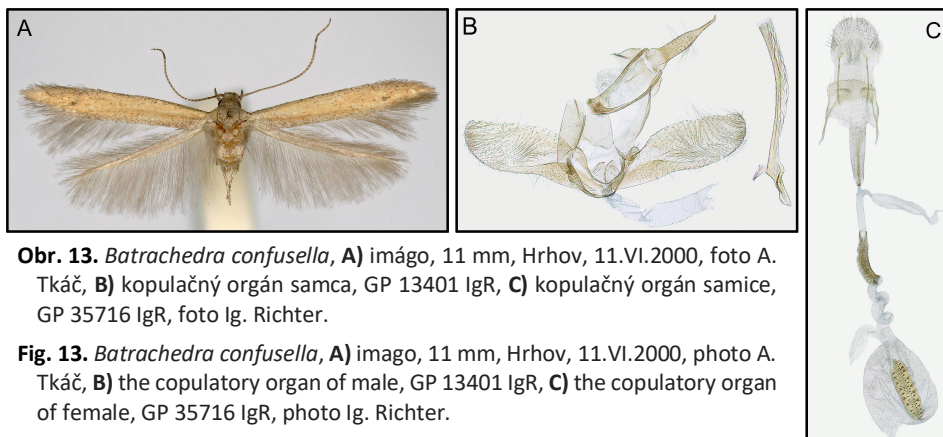
Jediný exemplár bol prilákaný na UV svetlo na rašelinisku pri obci Veľký Grob. Je však pravdepodobné, že kvôli podobnosti s vyššie uvedenými druhmi bol prílet ďalších exemplárov prehliadaný.

***Batrachedra confusella* Berggren, Aarvik, Huemer, Lee & Mutanen, 2022 – úzkokrídlovec borovicový* (obr. 13)**

Spišská Nová Ves – Ferčekovce [7089], 9.VII.1988, ♂ GP 14818 ZT + ♀; Malé Kršteňany – Veľký vrch [7376], 1.VII.1999, 1 ♂ GP 2800 IgR, Handlová – Tri studničky [7278], 24.VI.2005, ♀ GP 35716 IgR, Šípkov [7175], 27.VI.2005, ♂ GP 35715 IgR, Dolné Vestenice [7276], 23.VI.2006, ♀ GP 10933 IgR, 14.VI.2008, 2 ♂ GP 35713 IgR + ♀ GP 35714 IgR); Suchá Hora [6684], 3.VII.1999, 1 ♀, 1 ♂ GP 2816 IgR; Kľačno [7077], 5.VII.1999, 1 ♀ GP 2726 IgR, Vyšehrad [7178], 6.VII.2008, 1 ♂ GP 13401 IgR, Ig. Richter leg., det. et coll.; Hrhov [7390], 11.VI.2000, ♀ GP 14819 ZT, Z. Tokár leg., det. et coll.; Hubovo [7688], 2.VII.2010, 1 ♀; Prosiek – Prosiecka dolina [6882], 11.VII.2014, 1 ♀ GP 21462 IgR; Závada – CHA Dolné lazy [7374], 13.VI.2015, 1 ♀, Ig. Richter leg., det. et coll.; Svetlice [6898], 5.VII.2015, ♂ GP 35717 IgR, Ig. Richter leg., det. et coll., L. Aarvik conf.

BERGGREN et al. (2022) vyčlenili nový druh *Batrachedra confusella* z druhu *B. pinicolella* (Zeller, 1839), keď sa ukázalo, že ide o komplex dvoch druhov odlišných podľa výsledkov DNA barcodingu a morfológických rozdielov v stavbe genitálií. Čerstvé exempláre *B. confusella* (obr. 13) sa dajú odlíšiť aj podľa vonkajšieho vzhľadu od *B. pinicolella*. Kým *B. pinicolella* má na prednom krídle dve výrazné škvrny, u *B. confusella* chýba škvrna bližšia ku koreňu krídla (alebo je len slabo naznačená).

Druh bol zistený už v mnohých európskych krajinách, na mnohých miestach výskytu *B. pinicolella* však nebola doposiaľ preskúmaná možnosť výskytu oboch druhov. Z okolitých krajín hlásili nálezy *B. confusella* z Čiech a Moravy (ŠUMPICH et al. 2023), Rakúska (BERGGREN et al. 2022), Poľska (LARYSZ 2022) a Maďarska (TAKÁCS et al. 2025).

Obr. 13. *Batrachedra confusella*, **A)** imágo, 11 mm, Hrhov, 11.VI.2000, foto A. Tkáč, **B)** kopulačný orgán samca, GP 13401 IgR, **C)** kopulačný orgán samice, GP 35716 IgR, foto Ig. Richter.

Fig. 13. *Batrachedra confusella*, **A)** imago, 11 mm, Hrhov, 11.VI.2000, photo A. Tkáč, **B)** the copulatory organ of male, GP 13401 IgR, **C)** the copulatory organ of female, GP 35716 IgR, photo Ig. Richter.

Autori opisu zároveň poukázali na rozdielne živné rastliny húseníc oboch druhov. Kým *B. confusella* je v podstate známy druh napádajúci borovice (*Pinus* L.) a bol pozorovaný aj na smrekovci opadavom (*Larix decidua* Mill.) (ŠUMPICH et al. 2023), húsenice *B. pinicolella* žijú na smrekoch (*Picea* Dietr.) a jedliach (*Abies* Mill.).

Staršie údaje o *B. pinicolella* zo Slovenska patria k oboom druhom a bolo by ich potrebné prehodnotiť. Tak napríklad, REIPRICH (1999) uvádza *B. pinicolella* všade v Slovenskom raji a v okolí Spišskej Novej Vsi, kde sú mladé borovice. V skutočnosti, tieto údaje patria k *B. confusella*. Súčasné poznatky o rozšírení druhu teda nie sú určite kompletne.

* Druh *B. pinicolella*, teda úzkokrídlovec borovicový, je podľa hlavných živných rastlín húseníc vhodnejšie premenovať na výstižnejší názov úzkokrídlovec smrekový.

COLEOPHORIDAE

Coleophora striolatella Zeller, 1849 – rúrkovček pruhovaný (obr. 14)

Belá – ÚEV Modrý vrch, Vrch Dank [8177], 14.V.2022, 2 ♀ GP 14368 ZT, Z. Tokár leg., det. et coll.

Ide o zriedkavý druh, ktorý bol opísaný ešte v polovici 19. storočia ZELLEROM (1849) z okolia Viedne a Szekszárdu v Maďarsku. Rozšírený je veľmi lokálne od Portugalska cez Španielsko, Holandsko, Francúzsko, Taliansko, Chorvátsko, Čiernu Horu, Severné Macedónsko smerom na juhovýchod a po Nemecko, Rakúsko, Maďarsko smerom do strednej Európy (BALDIZZONE 2019; LEPIFORUM e.V. 2025). Kvôli podobnosti s inými druhmi rúrkovčiek identifikácia na základe vonkajších znakov nemusí byť spoľahlivá. Preto je potrebné vyšetrenie kopulačných orgánov.

Podľa NELA (2001) je živnou rastlinou húseníc ľan *Linum narbonense* L. a *L. tenuifolium* L. Na lokalite Vrch Dank bude živnou rastlinou najskôr *L. tenuifolium*, resp. iný druh ľanu. Obdobie výskytu imága v Európe bolo zaznamenané v mesiacoch apríl až august, pravdepodobne v dvoch generáciách, hoci BALDIZZONE (2019) uvádza druh ako monovoltínny.

Obr./Fig. 14. *Coleophora striolatella*, imágo, 11 mm, Vrch Dank, 14.V.2022, foto/photo A. Tkáč.

Najbližšie k slovenskej lokalite výskytu *C. striolatella* sú typové lokality uvedené vyššie a lokalita pri meste Iszák v Maďarsku (BUSCHMANN a RICHTER 2016). Všetko sú to však historické nálezy z 19. a začiatku 20. storočia, čo svedčí o vzácnosti daného druhu v strednej Európe. Aj smerom na juh a Balkán je *C. striolatella* pomerne vzácna a lokálna, hoci nálezy sú už zo súčasnej doby, z

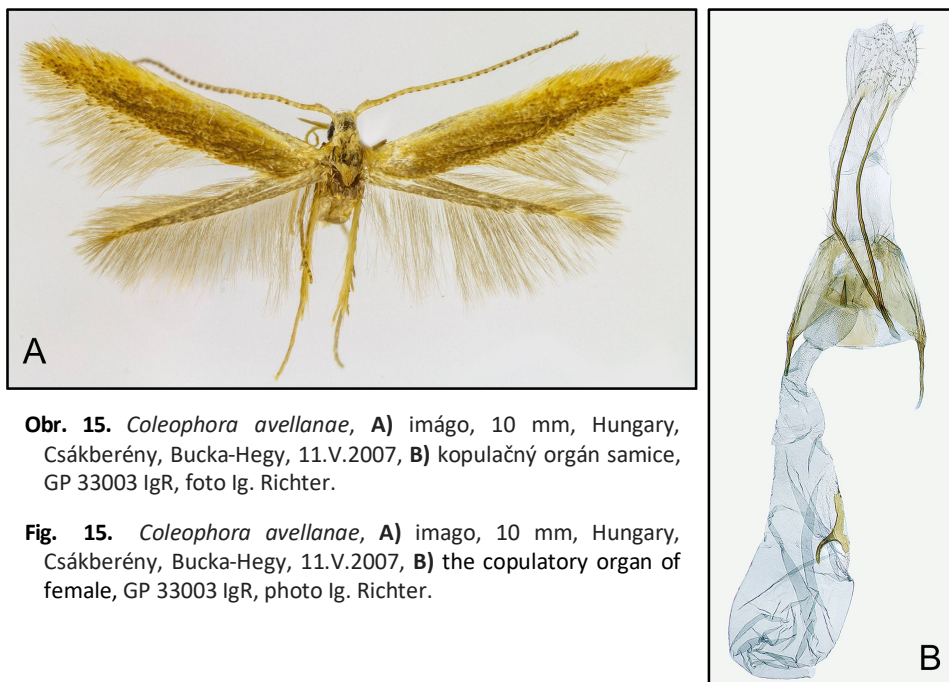
Čiernej Hory (RICHTER a PASTORÁLIS 2015) a Severného Macedónska (RICHTER 2018). Autor slovenských nálezov našiel jeden exemplár aj v Chorvátsku, pri meste Novi Vinodolski, 4.VI.2005, ♀ (GP 9153 ZT), Tokár leg. et coll., det. G. Baldizzone.

***Coleophora avellanae* Tabell & Huemer, 2024** – rúrkovček podobný (obr. 15)

Vrícko [7078], 4.VII.1997, GP 4480 ZT; Chalmová [7376], 8.VII.1999, 1 ♂ GP 2798 IgR; Malé Kršteňany – Veľký vrch [7376], 1.VII.1999, 1 ♂ GP 2799 IgR, Ig. Richter leg., det. et coll.; Bojnice [7277], 24.VI.2016, 1 ♀ GP 33003, R. Štefanovič leg. et coll., Ig. Richter det.; Hubovo [7688], 3.VII.2008, 1 ♀ GP 13480 IgR; Závada – CHA Záhrada [7374], 2.VI.2015, 1 ♂ GP 22811 IgR, Ig. Richter leg., det. et coll.; Ľubochňa – Ľubochňianska dolina [6980], 5.VI.2023, 2 ♂, Iv. Richter leg. et coll., F. Kosorín det.

Tento druh bol opísaný na základe DNA a rozdielov v genitáliách. Geneticky sú najviac príbuzné druhy *C. adjectella* Herrich-Schäffer, 1861 a *C. milvipennis* Zeller, 1839. Rozdiely vo vzhľade imág u tejto skupiny sú však veľmi malé.

Druh bol zatiaľ zistený v Rakúsku, Chorvátsku, Nemecku, Grécku, Taliansku, Nórsku, Severnom Macedónsku, Rusku, Sardínii (TABELL et al. 2024), vo Francúzsku, Maďarsku a Albánsku, rozšírený je však pravdepodobne aj v ďalších krajinách (LEPIFORUM e.V. 2025; RICHTER a BALDIZZONE 2025). Ako živná rastlina sa uvádza lieska (*Corylus avellana* L.) a ojedinele hrab (*Carpinus betulus* L.). Imága boli pozorované od začiatku júna do polovice augusta. V nízkych nadmorských

Obr. 15. *Coleophora avellanae*, **A)** imágo, 10 mm, Hungary, Csákberény, Bucka-Hegy, 11.V.2007, **B)** kopulačný orgán samice, GP 33003 IgR, foto Ig. Richter.

Fig. 15. *Coleophora avellanae*, **A)** imago, 10 mm, Hungary, Csákberény, Bucka-Hegy, 11.V.2007, **B)** the copulatory organ of female, GP 33003 IgR, photo Ig. Richter.

výškach je druh pravdepodobne univoltinný, zatiaľ čo vývin v horských oblastiach trvá dva roky (TABELL et al. 2024).

Prítomnosť druhu na Slovensku bola potvrdená na základe dokladového exemplára, ktorý priletel k svetlu v okolí Bojníc na lokalite nad zoologickou záhradou. Následne boli Ig. Richterom a F. Kosorínom preverené aj staršie zbierkové exempláre príbuzných druhov, ktorých identifikáciu bolo potrebné korigovať.

GELECHIIDAE

Psoricoptera speciosella Teich, 1893 – psota podobná (obr. 16)

Gemerský Jablonec – Vodokáš [7785], 5.VIII.2022, 1 ♂, GP 25003 JŠ, Z. Laštůvka leg. et det., J. Liška et J. Šumpich revid., NMPC coll.

Druh bol opísaný na základe jediného zbierkového dokladu z Lotyšska. Zbierka hmyzu Karla Augusta Teicha je síce považovaná za stratenú, avšak identita druhu nebola zatiaľ spochybňovaná (PARK a KARSHOLT 1999; GREGERSEN a KARSHOLT 2022). *Psoricoptera speciosella* je veľmi podobný široko rozšírenému a blízko príbuznému druhu *P. gibbosella* (Zeller, 1839). Vo väčších sériách je obvykle možné rámcovo oba druhy rozlíšiť aj na základe vonkajšieho vzhľadu. Pre istotu je však nutné overiť determináciu kontrolou genitálií, pričom aj tu existujú úskalia, ktoré obmedzujú jednoduchú determináciu. Charakteristickým znakom u samcov je najmä hlboké vykrojenie strednej časti konca uncusu (obr. 16C), avšak veľmi vzácnne sa môže taký tvar vyskytnúť aj u *P. gibbosella*, ako ukazujú na obrázku č. 45 PARK a KARSHOLT (1999). Je teda vždy nutné skontrolovať aj ostatné diagnostické znaky, mimo iného na aedeagu, kde u *P. speciosella* je viditeľných menej ako 16 drobných ostňov na jeho vonkajšom okraji (obr. 16B), zatiaľ čo u *P.*

Obr. 16. *Psoricoptera speciosella*, **A)** imágo, 21 mm, Vodokáš, 5.VIII.2022, **B)** ♂ – detail zakončenia aedeagusu, **C)** ♂ – detail unkusu, foto J. Šumpich.

Fig. 16. *Psoricoptera speciosella*, **A)** imago, 21 mm, Vodokáš, 5.VIII.2022, **B)** ♂ – detail of termination of aedeagus, **C)** ♂ – detail of uncus, photo J. Šumpich.

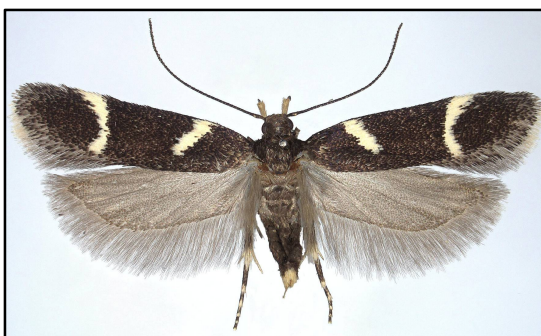
gibbosella ich je prítomných viac ako 20 (PARK a KARSHOLT 1999; HUEMER a KARSHOLT 1999).

Psoricoptera speciosella je široko rozšírený druh od Francúzska po Ďaleký Východ a Japonsko (PARK a KARSHOLT 1999). V strednej Európe je vzácny a je známy z niekoľkých nálezov z Poľska, Nemecka a Rakúska (ŠUMPICH et al. 2022a). Bionómia bola popísaná KAITILOM (1996), húsenica sa vyvíja na vrbach (*Salix* L.).

***Chionodes lugubrella* (Fabricius, 1794) – psota smútočná (obr. 17)**

Kladzany [7196], 9.VII.2021, 1 ex., M. Harman leg., det. et coll.; Kluknava – Bradlo [7091], 14.VII.2023, 4 ex., B. Endel leg., det. et coll.

Druh má pomerne široké rozšírenie, v Európe sa vyskytuje hlavne v Škandinávii, západnej, strednej a východnej Európe, až po centrálnu Sibír. Zistený bol tiež v Kanade a USA. Chýba na Islande, Britských ostrovoch, v krajinách Beneluxu a na Balkáne. Výskyt na Pyrenejskom polostrove je pochybný (ELSNER et al. 1999; LEPIFORUM e.V. 2025).

Obr./Fig. 17. *Chionodes lugubrella*, imágo, 15 mm, Bradlo, 14.VII.2023, foto/photo A. Tkáč.

Motýle sú charakteristické dvoma bielymi priečnymi líniami na predných tmavohnedých až čiernych krídlach, čím sú nezameniteľné od príbuzných druhov. Húsenice sa vyvíjajú na dťateline plazivej (*Trifolium repens* L.), ľadenci rožkatom (*Lotus corniculatus* L.), vike vtáče (*Vicia cracca* L.) a dťatelinovci (*Dorycnium pentaphyllum* Scop.). Imága sa vyskytujú od konca júna do začiatku augusta (ELSNER et al. 1999).

Všetky dokladové exempláre boli prilákané na UV svetlo, prvý na záhrade rodinného domu v obci Kladzany, ďalšie nálezy zistené na lokalite Bradlo pri Kluknave. Viacročný výskum motýľov tu prebiehal na okraji zmiešaného dubového lesa s podrastom čučoriedky a vresu (ENDEL a PANIGAJ 2024), kam druh *Ch. lugubrella* mohol priletieť aj z okolitých lúk.

PTEROPHORIDAE

***Agdistis intermedia* Caradja, 1920 – pierkavec limonkový (obr. 18)**

Kamenín – CHA Kamenínske slaniská [8177], 4 ♂, GP 1431 RŠ, 25.VIII.2023, R. Štefanovič leg., det. et coll.

Druh rozšírený od Talianska, Slovinska, Maďarska, Rumunska, až do Turecka, Azerbajdžanu, Kazachstanu a Ruska (po Altai) (LEPIFORUM e.V. 2025; FAZEKAS 2003). V stepiach južného Uralu nie je vzácny (NUPPONEN 2022).

Od ďalších podobných európskych druhov rodu *Agdistis* Hübner možno tento druh rozlíšiť najlepšie podľa tvaru symetrických váľv a tvaru uncusu na samčích genitáliách (GIELIS 1996). V literatúre sa uvádza ako jeho živná rastlina limonka *Limonium vulgare* subsp. *serotinum* (Rchb.), čo je synonymum pre v súčasnosti platný druh *L. narbonense* Mill., ktorý sa však v strednej Európe nevyskytuje (DÍTĚ 2011). Živnou rastlinou v Maďarsku by mala byť limonka *Limonium gmelinii* subsp. *hungaricum* (Klokov) Soó, ktorej aktuálny platný názov je limonka podunajská (*L. hungaricum* Klokov) (FAZEKAS 2003). Obdobie výskytu imága v Európe bolo zaznamenané v mesiacoch jún a august (GIELIS 1996).

Obr. 18. *Agdistis intermedia*, **A)** imágo, 25 mm, CHA Kamenínske slaniská, 25.VIII.2023, **B)** kopulačný orgán samca, GP 1431 RŠ, foto R. Štefanovič.

Fig. 18. *Agdistis intermedia*, **A)** imágo, 25 mm, CHA Kamenínske slaniská, 25.VIII.2023, **B)** the copulatory organ of male, GP 1431 RŠ, foto R. Štefanovič.

Jedince na Kamenínskom slanisku boli pozorované vo večerných hodinách na malej, neprepásanej časti slaniska s kvitnúcou *L. hungaricum*. Lokalita na Slovensku je doteraz najsevernejšou známou hranicou rozšírenia druhu. Vzhľadom k značnej fragmentácii jeho biotopu je tento nález významný aj z ochranárskeho pohľadu.

TORTRICIDAE

***Epiphyas postvittana* Walker, 1863** – obaľovač austrálsky (obr. 19)

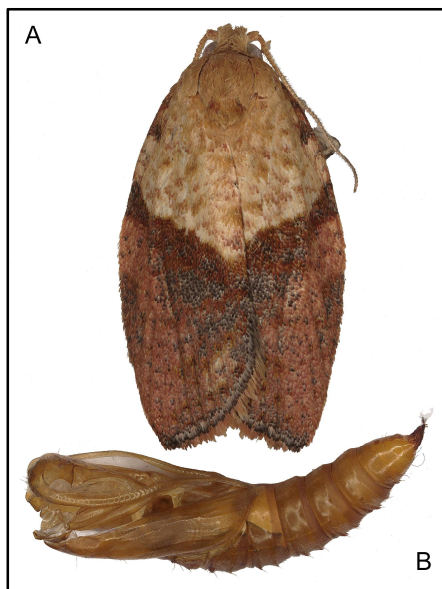
Bratislava – Botanická záhrada [7868], 2 larvae 9.I.2023 na *Acer amplum*, Rehd., e.I. jar 2023, J. Čapka leg., V. Janský cult., A. Lendel det., SNM coll.

Druh *Epiphyas postvittana* má dlhý zoznam synonym (VIVES MORENO 2014). Bol opísaný z juhovýchodnej Austrálie a zavlečený do Západnej Austrálie, na Nový Zéland, Havaj, do Novej Kaledónie, Austrálie a Tichomoria, Európy, Veľkej

Británie a Kalifornie v USA (BROWN et al. 2010; SUCKLING a BROCKERHOFF 2010; CABI 2021). Druh bol nedávno zaznamenaný na ostrovoch Flores a São Jorge (V. Vieira) a je považovaný za introdukovaný do regiónu Makaronézie, vrátane súostrovia Azor (VIEIRA a KARSHOLT 2010). Podľa portálu LEPIFORUM e.V. (2025) sa zo štátov kontinentálnej Európy v súčasnosti vyskytuje v Holandsku, Belgicku, Francúzsku, Španielsku a Portugalsku.

Samec má rozpätie krídel 16-21 mm, samica 17-25 mm. Základné sfarbenie je krémovohnedasté až žltohnedé, často s priečnymi pruhmi. Kresba je hnedastá, pozostávajúca zo stredovej priečky, subapikálnej škvrny a naznačenia bazálnej škvrny. Distálna časť predných krídel je obvyčajne tmavá, riasnice jednofarebné s rovnakým odtieňom ako základné sfarbenie. Zadné krídla sú hnedastošedé, pri koreni svetlejšie, s belavými alebo krémovými riasnicami. Samica má menej výraznú kresbu (RAZOWSKI 2002). Je to dvojjednotlivý druh. Vajíčka sú kladené v skupinkách 15-30 kusov na vrchnú stranu listov v júni a potom v auguste až v septembri. Svetlé žltkasto zelené húsenice sa liahnu približne o 10 dní. Žijú v spradených listových výhonkoch rôznych rastlín. V Austrálii vážny škodca jabloní. Motýľ lieta v máji až októbri v dvoch prekrývajúcich sa generáciách. Prezимуje húsenica (BRADLEY et al. 1973).

Tento druh je vysoko polyfágný. BROCKERHOFF et al. (2011) sa vo svojej práci venuje živným rastlinám húseníc. Uvádza, že existuje najmenej 545 druhov rastlín v 363 rodoch a 121 čeľadiach, ktoré boli hlásené ako hostiteľské. Ich široký fylogenetický rozsah (od papradí až po vyššie dvojklíčnolistové rastliny) naznačuje, že obaľovač má invazívny potenciál. Získané informácie môžu byť cenné v oblasti ochrany rastlín pred jeho škodlivým pôsobením a v boji proti jeho invazívnym šírením. HE (2010) sa zaoberá hodnotením rizík, ktoré vedú k jeho šíreniu do nových regiónov. V tejto štúdii skúma tri dôležité aspekty: rozširovanie na základe klímy, genetickú variáciu cieľového génu zodpovedného za odolnosť populácie a použitie barcodingu na identifikáciu druhu na hranici rozšírenia. Porovnávaním klimatických podmienok v Austrálii a na

Obr. 19. *Epiphyas postvittana*, **A)** imágo, dĺžka predného krídla 7,5 mm, Bratislava – Botanická záhrada, e.l. jar 2023, **B)** exúvia, foto A. Tkáč.

Fig. 19. *Epiphyas postvittana*, **A)** imago, length of the forewing 7,5 mm, Bratislava – Botanická záhrada, e.l. spring 2023, **B)** exuvia, photo A. Tkáč.

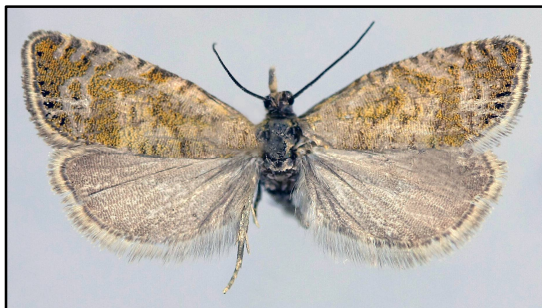
Novom Zélande so zvyškom sveta sa dá predpokladať, že *E. postvittana* sa bude šíriť do krajín Strednej a Južnej Ameriky, Južnej Afriky, západnej Európy a juhovýchodnej Ázie.

Javor *Acer amplum*, Rehd. nachádzajúci sa v skleníku botanickej záhrady, na ktorom boli nájdené húsenice *E. postvittana*, bol dovezený z Francúzska. Z dvoch nájdených húseníc jedna uhynula a z druhej sa podarilo odchovať imágo.

***Dichrorampha velata* Schmid & Huemer, 2021** – koreňožrút horský
(obr. 20, 21B, 22)

Rakša – Veľká Skalná [7179], 1050 m, 14.VII.1992, J. Patočka leg., GP 7072 ZT, Z. Tokár det. et coll., Staré Hory – Majerova skala 1283 m [7180], 12.VI.2003, 2 ♂, 24.VII.2004, 1 ♂, 3.VII.2005, 5 ♂, 15.VI.2007, ♂, Ig. Richter leg., det. et coll.; Valaská Dubová [6881], 22.-23.VI.2014, 1 ♀, Ig. Richter leg., det. et coll., Prosiek – Prosiecka dolina [6882], 24.-25.VI.2014, 1 ♂, 2 ♀, Ig. Richter leg., det. et coll.; Salatín [7082], 1630 m, 26.VI.2023, 1 ♂ GP 5124 FK a 1 ♀ GP 5123 FK, F. Kosorín leg., det. et coll.

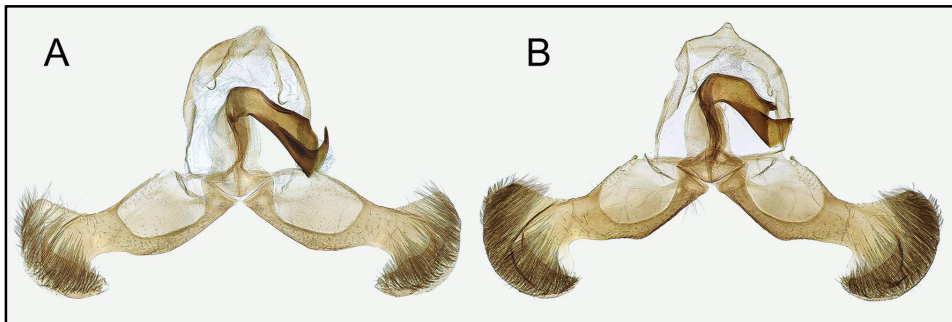
Jedná sa o kryptický druh k *Dichrorampha alpestrana* Zeller, 1863, ktorý bol veľmi dlhú dobu prehliadaný a jeho opísanie bolo umožnené až na základe barcodingu DNA (SCHMID a HUEMER 2021). Imága oboch druhov sa odlišujú sfarbením aj kresbou na krídlach (obr. 20), ale tieto znaky nemajú jednoznačnú určovaciu hodnotu, vzhľadom na premenlivosť vo sfarbení druhu. Na spoľahlivé odlíšenie týchto dvoch príbuzných druhov je potrebné preverenie genitálií. Samce *D. velata* majú iný tvar falusu ako *D. alpestrana* a rozdiel je aj v priebehu tmavej línie na valve (obr. 21). Samica *D. velata* (obr. 22) sa porovnávaním genitálií nedá spoľahlivo odlíšiť od *D. alpestrana* (SCHMID a HUEMER 2021).

Obr./Fig. 20. *Dichrorampha velata*, imágo, 15 mm, Salatín, 26.VI.2023, foto/photo F. Kosorín.

Taxón je v súčasnosti známy z Nemecka, Rakúska, Talianska, Švajčiarska a Francúzska, najmä však zo západnej časti Álp, najvýchodnejší nález siahal doteraz približne po úroveň Salzburgu (Rakúsko). V Nemecku bol zistený najčastejšie v Švábskej Albe (Bádensko-Württembersko) v relatívne nízkej nadmorskej výške 630-700 m, tiež je však doložený z vyššie položeného Immenstadtu v Allgäu (Bavorsko).

Pozoruhodné sú početnejšie nálezy vo švajčiarskej Jure. Spoločný výskyt *D. velata* a *D. alpestrana* je hlásený z centrálnej časti Álp (SCHMID a HUEMER 2021).

Obr. 21. Kopulačný orgán samca, **A)** *Dichrorampha alpestrana*, GP 7270 IgR, **B)** *Dichrorampha velata*, GP 21435 IgR, foto Ig. Richter.

Fig. 21. The copulatory organ of male, **A)** *Dichrorampha alpestrana*, GP 7270 IgR, **B)** *Dichrorampha velata*, GP 21435 IgR, foto Ig. Richter.

Publikované údaje o živnej rastline *D. velata* a *D. alpestrana* nemožno s určitosťou potvrdiť, pri odchove v minulosti totiž nebolo zrejmé o ktorý druh sa v skutočnosti jednalo, keďže v tom čase neboli odlišované. Húsenice boli chované v koreňoch vratiča obyčajného (*Tanacetum vulgare* L.) a koreňoch rebríčka obyčajného (*Achillea millefolium* L.), prípadne *Achillea ptarmica* L. (HANCOCK et al. 2015). Pri druhu *D. velata* zostáva živná rastlina zatiaľ neznáma.

Na Slovensku bol druh *D. vetala* najnovšie zistený na strmej horskej lúke v Nízkych Tatrách, pri výstupe na vrch Salatín (1630 m). Motýle boli aktívne cez deň a jednotlivito vyletovali z trávnatého porastu

Obr. 22. Kopulačný orgán samice *Dichrorampha velata*, GP 5123 FK, foto CF. Kosorín.

Fig. 22. The copulatory organ of female *Dichrorampha velata*, GP 5123 FK, foto F. Kosorín.

pri jeho prechádzaní. Na základe tohto nálezu bol následne revidovaný aj starší materiál ďalších entomológov z vysokých pohorí Slovenska. V ich súkromných zbierkach sa našlo viacero exemplárov *D. velata*, ktoré boli predtým určené ako *D. alpestrana*. Na základe revidovania genitálnych preparátov teda vyplýva, že *D. velata* nie je druhom ktorý obýva Alpy a ich západné výbežky v Nemecku, ale často sa vyskytuje aj ďalej na východ vo vyšších pohoriach Slovenska. Druh *D. alpestrana* je taktiež evidovaný zo Slovenska, napríklad z oblasti Tatier (Z. Tokár).

***Ditula angustiorana* (Haworth, 1811) – obaľovač polyfágny (obr. 23)**

Šamorín [7969], 8.VII.2022, 1 ♀, 16.VI.2023, 1 ♀, 9.VI.2024, 1 ♂, foto A. Barčák, F. Kosorín det.

Tento obaľovač je široko rozšírený v Európe (Nórsko, Švédsko, Holandsko, Spojené kráľovstvo, Írsko, Nemecko, Poľsko, Belgicko, Luxembursko, Španielsko, Portugalsko, Francúzsko (vrátane Korziky), Taliansko (vrátane Sardínie), Švajčiarska, Slovinska, Srbska) (KARSHOLT a RAZOWSKI 1996; RAZOWSKI 2002). V strednej Európe doteraz nebol zaznamenaný výskyt len v Česku, v Maďarsku bol nájdený len nedávno (SZABÓKY 2023).

Druh má jednu generáciu ale vplyvom vyhovujúcich klimatických podmienok sa môže vytvoriť čiastočná druhá generácia. Jej príkladom je nález v Maďarsku s dátumom 23.IX.2023 (SZABÓKY 2023). Druh je považovaný za škodcu v záhradách a parkoch. Imága sa vyskytujú v máji až júli, samička kladie vajíčka v skupine 10-70 vajíčok, larva prezimuje a je silne polyfágna. Z počiatku sa živí spradenými listami pukov a neskôr aj plodmi. Vyskytuje sa na jabloni (*Malus* Mill.), slivke (*Prunus* L.) aj hruške (*Pyrus* L.), ale aj na ihličnanoch ako borievka (*Juniperus* L.), smrekovec (*Larix* Mill.), tis (*Taxus* L.), rôznych brečtanoch (*Hedera* L.), viniči (*Vitis* L.) a imele bielom (*Viscum* L.) a mnohých iných stromoch a bylinách (RAZOWSKI 2002). V mieste nálezu v Šamoríne sa na záhrade vyskytuje brečtan, porast starších tují a viniča.

Obr./Fig. 23. *Ditula angustiorana*, Šamorín, 8.VII.2022, foto/photo A. Barčák.

PREHĽAD ĎALŠÍCH POZORUHODNÝCH NÁLEZOV

***Eudarcia kasyi* (Petersen, 1971), MEESSIIDAE**

Bratislava [7868], 7.VI.2023, 1 ex., 15.V.2024, 2 ex., R. Štefanovič leg., det. et coll.; Štúrovo – železničná stanica [8278], 8.VI.2023, 2 ex., B. Endel leg., det. et coll.; Jablonov nad Turňou [7389], 15.VI.2023, 6 ex., J. Liška leg. et det., NMPC coll.

Ďalší pozoruhodný výskyt tejto mole v priestoroch železničných tratí. V relatívne stabilnej populácii sa vyskytuje na trati pri železničnej stanici v Galante, kde bola zaznamenaná na Slovensku prvýkrát (TOKÁR et al. 2015). Aj na Morave, v okolí Brna bol pozorovaný ten istý jav, keď exempláre *E. kasyi* poletovali medzi koľajnicami pred tunelom (SITEK et al. 2019).

***Elatobia fuliginosella* (Lienig & Zeller, 1846), TINEIDAE**

Studienka [7468], 20.V.2018, A. Lendel leg., det. et coll.

Zriedkavý druh.

***Pelecystola fraudulentella* (Zeller, 1852), TINEIDAE**

Nová Sedlica – Skládku pod Kýčerou [6901], 11.-15.VII.2016, L. Miško leg., Iv. Richter det. et coll.

Ide len o druhú lokalitu a tretí exemplár zo Slovenska tohto globálne veľmi vzácneho motýľa. Prvé dva exempláre boli nájdené 9.VI.2000 Ivanom Richterom neďaleko obce Lehota pod Vtáčnikom (GAEDIKE a TOKÁR 2010).

***Oinophila v-flava* (Haworth, 1828), TINEIDAE**

Bratislava – Rača [7768], 19.VII.2018, A. Lendel et R. Štefanovič leg., det. et coll.

Ďalší nález tohto zriedkavého motýľa, prvý pochádza z Borského Petra (TOKÁR et al. 1999). Bol pozorovaný vo vínnej pivnici, kde poletovali imága a našli sa aj larvy v kúskoch tlejúceho dreva.

***Bucculatrix humiliella* Herrich-Schäffer, [1855], BUCCULATRICIDAE**

Hôrka – Primovské skaly, cintorín [6988], 10.V.2021, ♀, B. Endel leg., det. et coll.; Kluknava – Bradlo [7091], 11.V.2021, Z. Tokár det., B. Endel leg. et coll.

Nálezy na dvoch rozdielnych lokalitách takmer v tom istom termíne. Ďalšie štyri lokality zo Slovenska, Horná Kráľová – Bačove slaniská, Chotínske piesky, Michalovce – Biela hora a Pozdišovce (TOKÁR et al. 2010) patria v skutočnosti k príbuznému, doposiaľ ešte neopísanému druhu (Z. Tokár).

***Parornix atripalpella* Wahlström, 1979, GRACILLARIIDAE**

Belá – ÚEV Modrý vrch, Vrch Dank [8177], 14.V.2022, ♂, GP 14375 ZT, Z. Tokár leg., det. et coll.; Kamenín – CHA Kamenínske slaniská [8177], 30.VIII.2024, ♀, F. Kosorín leg., det. et coll.

Do zoznamu slovenských motýľov pomerne nedávno pridaný druh z Cerovej vrchoviny (TOKÁR et al. 2021). Novšie nálezy napovedajú o väčšom rozšírení druhu na území Slovenska.

***Ypsolopha persicella* (Fabricius, 1787), YPSOLOPHIDAE**

Bratislava – Vajnorský rybník [7769], 29.VI.2023, A. Lendel leg., det. et coll.

Zriedkavý druh.

***Tinagma signatum* Gaedike, 1991, DOUGLASIIDAE**

Čenkov – NPR Čenkovská lesostep [8277], 9.V.2020, 1 ♂, GP 4588 FK, F. Kosorín leg. et coll., R. Gaedike det.

Kvôli podobnosti s príbuzným druhom *T. perdicella* Zeller, 1839 existuje zo Slovenska len málo údajov. Prvé nálezy boli uverejnené v práci REIPRICH (1994).

***Denisia augustella* (Hübner, 1796), OECOPHORIDAE**

Studienka [7468], 27.IV.2014, A. Lendel leg., det. et coll.; Bratislava – Nové Mesto [7868], 9.IV.2024, 24.-28.IV.2025, viac ex. okolo jaseňov *Fraxinus* Tourn. ex L., R. Štefanovič leg., det. et coll.

Ďalší nález tohto zriedkavého motýľa z oblasti Záhoria (JANOVSKÝ et al. 2014) a pozoruhodné rojenie jedincov na rušnej ulici v Bratislave.

***Denisia oliviella* (Fabricius, 1794), OECOPHORIDAE**

Studienka [7468], 11.VI.2014, A. Lendel leg., det. et coll.

Zriedkavý druh.

***Aplota nigricans* (Zeller, 1852), OECOPHORIDAE**

Háj [7391], 25.VI.2023, 3 ♂, Iv. Richter leg., det. et coll.

Ďalší nález tohto zriedkavého motýľa, prvé pochádzajú tiež zo Slovenského krasu (TOKÁR et al. 2010).

***Exaeretia hepatoriella* (Lienig & Zeller, 1846), DEPRESSARIIDAE**

Dolný Harmanec – Kráľova studňa, vrch [7180], 22.VIII.2023, 2 ♂, Iv. Richter leg., det. et coll.

Druhá lokalita na Slovensku, po Rozsutci v Malej Fatre (ČAPUTA 1979).

***Depressaria heydenii* Zeller, 1854, DEPRESSARIIDAE**

Zuberec – Roháčske plesá [6784], 27.VII.2014, larvy na *Ligusticum mutellina* L., A. Lendel obs.; Štrbské Pleso – Veľké Hincovo pleso [6886], 20.X.2017, B. Endel obs.; Dolný Harmanec – Kráľova studňa, vrch [7180], 18.-22.VIII.2023, viac ex., Iv. Richter leg., det. et coll.

Nový druh pre Veľkú Fatru. Doterajšie nálezy sa vzťahovali len na oblasť Vysokých Tatier (REIPRICH 1989a).

***Depressaria bupleurella* Heinemann, 1870, DEPRESSARIIDAE**

Devín – Devínska Kobyla [7867], 20.VI.2011, larvy na *Bupleurum falcatum*, A. Lendel obs.

Druhá lokalita na Slovensku, po Veľkom vrchu v Strážovských vrchoch (TOKÁR et al. 1999).

***Depressaria floridella* Mann, 1864, DEPRESSARIIDAE**

Ladmovce – NPR Kašvár [7596], 17.IX.1999, 2 ♀ GP 5985 ZT, Z. Tokár leg. et coll., P. Buchner det. (DNA Barcode TLMF Lep 25998).

Tento druh bol doposiaľ hlásený len zo Slovenského raja (PASTORÁLIS et al. 2017).

***Heinemannia festivella* ([Denis & Schiffermüller], 1775), PARAMETRIOTIDAE**

Vinosady – Holubyho lúky [7669], 2.VI.2017; Bratislava – Vajnorský rybník [7769], 2.VI.2022, oba A. Lendel leg., det. et coll.

Zriedkavý druh, nedávno zistený ešte pri Rybníku v Štiavnických vrchoch (PASTORÁLIS et al. 2013).

***Haplochrois albanica* (Rebel, 1932), PARAMETRIOTIDAE**

Plešivec – úbočie Ďulovej [7488], 23.VII.2009, 1 ex., J. Liška leg. et det., NMPC coll.; Rybník [7777], 21.VI.2019, 1 ♂, GP 4304 FK, 9.VII.2021, 1 ♂, GP 4753 FK, F. Kosorín leg., det. et coll.

Nový údaj a potvrdenie výskytu na lokalite Rybník (PASTORÁLIS 2013).

***Coleophora niveiciliella* Hofmann, 1877, COLEOPHORIDAE**

Jalšové [7473], 12.IV.2024, ♀, GP 14877 ZT, Z. Tokár leg., det. et coll.

Druhá lokalita na Slovensku, po Lúke nad Váhom, tiež v Považskom Inovci (TOKÁR et al. 2002).

***Coleophora nigradorsella* Amsel, 1935, COLEOPHORIDAE**

Nesvady – CHA Nesvadské piesky [8074], 8.IX.2023, ♂, Z. Tokár leg., det. et coll.

Druhá lokalita pre tento nedávno zaznamenaný druh na Slovensku, po slanisku pri obci Kamenín. Doterajšie znalosti poukazujú na to, že výskyt tohto druhu nie je viazaný len na slaniská, ale aj na pieskové biotopy (KOSORÍN a ŠTEFANOVIČ 2024).

***Coleophora magyarica* Baldizzone, 1993, COLEOPHORIDAE**

Nesvady – CHA Nesvadské piesky [8074], 29.VIII.2024, 2 ♂, GP 14874 ZT, Z. Tokár leg., det. et coll.

Druhá lokalita na Slovensku, po Studienke na Záhorí (TOKÁR et al. 1999).

***Coleophora dentiferella* Toll, 1952, COLEOPHORIDAE**

Nesvady – CHA Nesvadské piesky [8074], 16.VI.2021, ♀, GP 14181 ZT, Z. Tokár leg., det. et coll.

Druhá lokalita na Slovensku, po Hradnej stráni v Slovenskom krase (TOKÁR et al. 2010).

***Coleophora remizella* Baldizzone, 1983, COLEOPHORIDAE**

Hurbanovo – ÚEV Abov [8174], 30.VIII.2020, 1 ♀, GP 4412 FK, F. Kosorín leg., det. et coll.

Druhá lokalita na Slovensku, po Komárne (TOKÁR et al. 2002).

***Coleophora bornicensis* Fuchs, 1886, COLEOPHORIDAE**

Šaľa, okolie Váhu [7873], 30.VII.2021, ♀, GP 14193 ZT, Z. Tokár leg., det. et coll.; Petrovce [7886], 14.X.2023, vaky s húsenicami na *Tanacetum vulgare*, Z. Laštůvka leg., det. et coll.

Druhá a tretia lokalita na Slovensku, po Šuranoch (RICHTER a ŠIMA 2015).

***Coleophora grotenfelti* Tabell & Kosorín, 2022, COLEOPHORIDAE**

Čajkov [7677], 25.VI.2021, 1 ♂, GP 4760 FK, F. Kosorín leg., det. et coll., Jalšové [7473], 17.VI.2022, 2 ♀, GP 5037-8 FK, F. Kosorín det., R. Štefanovič leg. et coll.

Druhá a tretia lokalita na Slovensku, po Rybníku (TABELL a KOSORÍN 2020).

***Pancalia nodosella* (Bruand, 1850), COSMOPTERIGIDAE**

Studienka [7468], 23.IV.2014, A. Lendel leg., det. et coll.

Ďalší nález z oblasti Záhoria (SLAMKA 1991; JÁNOVSKÝ et al. 2014).

***Monochroa tekovella* Kosorín, 2022, GELECHIIDAE**

Košice [7293], 19.VI.2014, ♂, GP 14647 ZT, Iv. Richter leg. et coll., Z. Tokár det.; Kolíňany – Kolíňanský vrch [7675], 14.VII.2019, ♀ GP 13653 ZT, DNA Barcode TLMF_Lep_38661, Z. Tokár leg., det. et coll.; Čajkov [7677], 26.VI.2022, ♀ GP 4940 FK, F. Kosorín leg., det. et coll.

Ďalšie nálezy prispievajú k lepšiemu poznaniu rozšírenia nedávno opísaného druhu (ŠUMPICH et al. 2022a).

***Oxypteryx ochricapilla* (Rebel, 1903), GELECHIIDAE**

Kováčov [8178], 18.VIII.2018, ♂, Z. Tokár leg., det. et coll.

Druhý nález na Slovensku, po Kmeťovciach (REIPRICH a OKÁLI 1989).

***Caryocolum mucronatella* (Chrétien, 1900), GELECHIIDAE**

Dolný Harmanec – Kráľova studňa, vrch [7180], 1.-3.VIII.2023, 1 ♂, 25.VIII.2023, 4 ♂, 1 ♀ GP 14905 ZT, Iv. Richter leg. et coll., Z. Tokár det.

Druhý nález na Slovensku, po Muráni (TOKÁR et al. 2021).

***Epermenia farreni* (Walsingham, 1894), EPERMENIIDAE**

Iľanovo – Iľanovská dolina [6983], 7.VIII.2020, ♀, Iv. Richter leg., det. et coll.

Doposiaľ bol tento druh známy len z okolia Spišskej Novej Vsi (REIPRICH a OKÁLI 1988).

***Epilema mendiculana* (Treitschke, 1835), TORTRICIDAE**

Plešivec – úbočie Ďulovej [7488], 22.V.2010, 1 ex., J. Liška leg. et det., NMPC coll.

Veľmi zriedkavý druh. Známe sú len staré údaje z Košíc a Slovenského rudohoria (HRUBÝ 1964).

***Pammene querceti* (Gozmány, 1957), TORTRICIDAE**

Rybník [7777], 1.V.2010, 1 ♀, GP 4494 FK a 23.V.2014, 1 ♀, GP 4495 FK, 21.IV.2023 1 ♂, F. Kosorín leg., det. et coll.; Jalšové [7473], 5.V.2023, 1 ♂, Z. Tokár leg., det. & coll.

Prvýkrát bol zo Slovenska uverejnený nález Patočku z Banskej Štiavnice v práci KRAMPLA (1985). Známe sú aj nálezy z Plášťoviec (leg. V. Elsner) a Cerovej vrchoviny (leg. Z. Laštůvka).

***Phtheochroa annae* Huemer, 1990, TORTRICIDAE**

Devínska Kobyla – Fialková dolina [7867], 5.V.1988, 2 ex., J. Fajčík leg. & coll., Z. Tokár det. & coll.; Bratislava – Palisády [7868], 8.IV.2024, B. Endel leg., det. et coll.

Po prvýkrát bol tento druh zbieraný Jaroslavom Fajčíkom prilákaním na svetlo pri dome na svahu Fialkovej doliny, v ktorom voľakedy býval. Strohá informácia (len údaj „Devínska Kobyla“) o novom druhu pre faunu Slovenska bola uverejnená v práci PASTORÁLIS a REIPRICH (1993). Po mnohých rokoch od prvých nálezov sa našiel ďalší jedinec, ktorý priletel v noci k obvyčajnému svetlu neďaleko centra Bratislavy, na ul. Podjavorinskej.

***Gynnidomorpha vectisana* (Humphreys & Westwood, 1845), syn. *Phalonidia geyeriana*, TORTRICIDAE**

Hôrka – ÚEV Hozelské slaniská [6988], 9.V.2018, 8.VIII.2019, B. Endel obs.; Spišské Podhradie – ÚEV Spišskopodhradské travertíny, Sivá Brada [6990], 11.VIII.2024, Baldovce [7090], 17.VIII.2024, B. Endel leg., det. et coll.

Na lokalitách je výskyt druhu obmedzený iba na veľmi malé plochy s porastom baričky prímorskej (*Triglochin maritima* L.), kde sa však motýle nachádzajú vo väčšom množstve. Prvý nález zo Slovenska pochádza z práce REIPRICH a JANOVSKÝ (1981).

***Aethes decimana* ([Denis & Schiffermüller], 1775), TORTRICIDAE**

Važec – Hlboká dolina [6986], 15.VI.2012, 1 ex.; Ždiar [6787], 9.VI.2017, 1 ex., Pusté Pole [7187], 17.VI.2023, 1 ex., všetky B. Endel leg., det. et coll.; Tatranské Matliare [6887], 25.-31.V.2024, 1 ex., Z. Tokár leg., det. et coll.

Prekvapivo nízky počet starších údajov, Ľubochňa – Tajch (HRUBÝ 1964), Zverovka, Roháče, Gretľa (REIPRICH a OKÁLI 1988).

***Acleris lacordairana* (Duponchel, 1836), TORTRICIDAE**

Sládkovičovo – Vincov les [7771], 16.IV.2015, 1 ex., Z. Tokár leg., det. et coll.; Kečovo – Dmica [7588], 6.VIII.2016, 1 ex., J. Liška leg. et det., NMPC coll.; Šaľa, okolie Váhu [7873], 13.VII.2021, ♂, GP 12463 ZT; Matúškovo, lesopark [7872], 14.X.2022, ♀, GP 14801 ZT, Z. Tokár leg., det. et coll.

Pomerne nedávno zaznamenaný prvý nález zo Slovenska (PASTORÁLIS et al. 2017) sa dopĺňa o ďalšie lokality výskytu.

***Jordanita graeca* (Jordan, 1907), ZYGAENIDAE**

Rybník [7777] 4.VII.1997, 2 ex., 5.VI.2015, 1 ex., 15.VI.2021, 1 ex.; Kleňany [7880], 30.V.2024, 1 ♂, GP 5306 FK, všetky F. Kosorín leg., det. et coll.

Známych len málo ďalších lokalít na Slovensku, Štúrovo (HRUBÝ 1964), Modrý vrch, Chľaba (REIPRICH a OKÁLI 1988).

***Psorosa dahliella* (Treitschke, 1832), PYRALIDAE**

Rybník – Prieložky [7777], 1.VIII.2023, 1 ♂, GP 5095 FK, F. Kosorín leg., det. et coll.

Jediná (možno pochybná) zmienka o tomto druhu zo Slovenska je z Mlynian (HRUBÝ 1964).

***Gymnancyla canella* ([Denis & Schiffermüller], 1775), PYRALIDAE**

Hurbanovo – ÚEV Abov [8174], 30.VIII.2020, 1 ♀, GP 4527 FK, F. Kosorín leg., det. et coll.

Druhá lokalita výskytu na Slovensku, po Mužli (TOKÁR et al. 2010).

***Chelis maculosa* ([Denis a Schiffermüller], 1775), EREBIDAE**

Jestice [7786], 9.V.2014, larva na *Galium verum*, A. Lendel obs.

Zriedkavý druh. Z oblasti Cerovej vrchoviny známe aj ďalšie nálezy (leg. Z. Laštůvka).

***Simplicia rectalis* (Eversmann, 1842), EREBIDAE**

Vysoká pri Morave – Centnůz [7667], 22.VIII.2008, A. Lendel leg., det. et coll.

Zriedkavý druh. Z oblasti Záhoria známe staršie nálezy (JANOVSKÝ et al. 2014).

***Eublemma amoena* (Hübner, [1803]), syn. *E. respersa* Hb., EREBIDAE**

Kladzany [7196], 24.VI.2021, M. Harman leg., det. et coll., J. Krupa conf.

Známych len málo lokalít na Slovensku (HRUBÝ 1964; REIPRICH a OKÁLI 1989b).

***Lamprotes c-aureum* (Knoch, 1781), NOCTUIDAE**

Bratislava – Kopáč [7968], 12.V.2022, larvy na *Thalictrum flavum*, A. Lendel obs.

Zriedkavý druh. Na Slovensku je doložený výskyt len zo Záhoria a Podunajska (JANOVSKÝ et al. 2014).

***Caradrina gilva* (Donzel, 1837), NOCTUIDAE**

Bratislava – hlavná stanica [7868], 2.VI.2023, B. Endel leg., det. et coll.

Prekvapivý nález čerstvého jedinca priamo na vlakovom nástupišti. Nemožno vylúčiť, že bol zavlečený vlakom z inej lokality. Druhý nález na Slovensku, po Petržalke v Bratislave (REIPRICH a OKÁLI 1989b).

***Pabulatrix pabulatricula* (Brahm, 1791), NOCTUIDAE**

Studienka [7468], 23.VI.2014, 6 ♀, 2 ♂, 18.VI.2014, 15.VI.2007, A. Lendel leg., det. et coll.

Motýľe prileteli na vlnadidlo a k UV svetlu. Ďalšie nálezy v oblasti Záhoria (JANOVSKÝ et al. 2014).

***Apamea aquila* Donzel, 1837, NOCTUIDAE**

Studienka [7468], 4.VII.2014, A. Lendel leg., det. et coll.

Motýľ priletel na vlnadidlo. Ďalšie potvrdenie výskytu druhu na Slovensku na neďalekej lokalite (NĚMÝ 2014).

***Actebia praecox* (Linnaeus, 1758), NOCTUIDAE**

Studienka [7468], 15.VI.2007, 23.VI.2007, A. Lendel leg., det. et coll.; Kladzany [7196], 15.IX.2022, M. Harman leg., det. et coll., J. Krupa conf.

Známych je viacero, hlavne starších údajov (HRUBÝ 1964; REIPRICH a OKÁLI 1989b; JANOVSKÝ et al. 2014), avšak z posledného obdobia neevidujeme žiadne ďalšie nálezy na Slovensku.

POĎAKOVANIE

Chceli by sme sa poďakovať Marcelovi Harmanovi, Augustínovi Barčákovi, Jánovi Čapkovi, Vladimírovi Janskému a Ladislavovi Miškovi za poskytnutie exemplárov, informácií k ich nálezom a fotografie. Práca bola čiastočne finančne podporená z Ministerstva kultúry ČR v rámci inštitucionálneho financovania dlhodobého koncepčného rozvoja výskumnej organizácie Národní muzeum (DKRVO 2024-2028/5.I.b, 00023272) (Jan Šumpich). Za vyhotovenie niektorých fotografií (VHX-X1, Keyence) ďakujeme Andrejovi Tkáčovi.

LITERATÚRA

- ALONSO, C. 1999. Variation in herbivory by *Yponomeia mahalebella* on its host plant *Prunus mahaleb* along an elevational gradient. *Ecological Entomology* 24: 371-379.
- BALDIZZONE, G. 2019. *Lepidoptera Coleophoridae. Fauna d'Italia*. LIII. Calderini, Bologna, XVII + 907 pp.
- BERGGREN, K., AARVIK, L., HUEMER, P., LEE, K.M. & MUTANEN, M. 2022. Integrative taxonomy reveals overlooked cryptic diversity in the conifer feeding *Batrachedra pinicolella* (Zeller, 1839) (Lepidoptera, Batrachedridae). *ZooKeys* 1085: 165-182. doi: 10.3897/zookeys.1085.76853.
- BRADLEY, J.D., TREMEWAN, W.G. & SMITH, A. 1973. *British Tortricid moths, Cochylidae and Tortricidae: Tortricinae*. The Ray Society, London, 251 pp., 47 pls.
- BROCKERHOFF, E.G., SUCKLING, D.M., ECROYD, C.E., WAGSTAFF, S.J., RAABE, M.C., DOWELL, R.V. & WEARING, C.H. 2011. Worldwide Host Plants of the Highly Polyphagous, Invasive *Epiphyas postvittana* (Lepidoptera: Tortricidae). *Journal of Economic Entomology* 104(5): 1514-1524.
- BROWN, J.W., EPSTEIN, M.E., GILLIGAN, T.M., PASSOA, S.C. & POWELL, J.A. 2010. Biology, identification, and history of the light brown apple moth, *Epiphyas postvittana* (Walker) (Lepidoptera: Tortricidae: Archipini). *American Entomologist* 56: 34-43.
- BUSCHMANN, F. & RICHTER, IG. 2016. A Magyar Természettudományi Múzeum Coleophoridae katalógusa I. Coleophoridae Catalogue of the Hungarian Natural History Museum I. (Lepidoptera: Coleophoridae). *Microlepidoptera.hu* 11: 1-183.
- CABI, 2021. *Epiphyas postvittana* (light brown apple moth).

- <https://www.cabidigitallibrary.org/doi/10.1079/cabicompndium.54204>
- ČAPUTA, A. 1979. Významnejšie nálezy motýľov (Lepidoptera) v prírodnej rezervácii Rozsutec. *Biológia*, Bratislava 31: 875-882.
- DÍTĚ, D. 2011. *Limonium narbonense* Mill. – limonka.
<https://botany.cz/cs/limonium-narbonense/> [cit. 20.4.2025].
- ELSNER, G., HUEMER, P. & TOKÁR, Z. 1999. *Die Palpenmotten (Lepidoptera, Gelechiidae) Mitteleuropas*. Bestimmung – Verbreitung – Flugstandort – Lebensweise der Raupen. F. Slamka, Bratislava, 208 pp.
- ENDEL, B. & PANIGAJ, Ľ. 2022. Bibliografia prác o faune motýľov (Lepidoptera) Slovenska (1996-2020) a dodatky k predchádzajúcim bibliografiám. *Entomofauna carpathica* 34(1): 106-140.
- ENDEL, B. & PANIGAJ, Ľ. 2024. Motýle (Lepidoptera) pohoria Branisko. *Vlastivedný zborník Spiš*, Múzeum Spiša v Spišskej Novej Vsi 12: 325-371.
- FAZEKAS, I. 2003. Új adatok a védett *Agdistis intermedia* (Caradja, 1920) földrajzi elterjedéséhez (Microlepidoptera: Pterophoridae). *Folia historico-naturalia Musei Matraensis* 27: 311-315.
- FLORIÁN, A., JAKEŠ, O., LAŠTŮVKA, A., LAŠTŮVKA, Z., LIŠKA, J., SITEK, J., ŠUMPICH, J. & VACULA D. 2024. *Motýli (Lepidoptera) chráněné krajinné oblasti (Pálava Moths and Butterflies (Lepidoptera) of the Pálava Protected Landscape Area)*. Mendelova univerzita v Brně, 144 pp. doi: 10.11118/978-80-7701-009-2
- GAEDIKE, R. 2007. New and poorly known Lepidoptera from the West Palaearctic (Tineidae, Acrolepiidae, Douglassiidae, Epermeniidae). *Nota lepidopterologica* 29: 159-176.
- GAEDIKE, R. 2015. Microlepidoptera of Europe. Vol. 7. Tineidae I. Brill, Leiden, 308 pp.
- GAEDIKE, R., NUSS, M., STEINER, A. & TRUSCH, R. 2017. Verzeichnis der Schmetterlinge Deutschlands (Lepidoptera). 2. überarbeitete Auflage. *Entomologische Nachrichten und Berichte* (Dresden), Beiheft 21: 1-362.
- GAEDIKE, R. & TOKÁR, Z. 2010. *Pelecystola fraudulentella* (Zeller, 1852) discovered in Slovakia, a third locality record (Tineidae). *Nota lepidopterologica* 33(1): 25-29.
- GIELIS, C. 1996. Pterophoridae. In: P. Huemer, O. Karsholt and L. Lyneborg (eds) *Microlepidoptera of Europe* 1: 1-222.
- GREGERSEN, K. & KARSHOLT, O. 2022. *The Gelechiidae of North-West Europe*. Norwegian Entomological Society, Oslo, 939 pp.
- GUENÉE, A. 1845. Essai sur une nouvelle classification des microlépidoptères et catalogue des espèces Européennes connues jusqu'à ce jour. *Annales de la Société entomologique de France* 2(3): 105-192.
- HANCOCK, E.F., BLAND, K.P. & RAZOWSKI, J. 2015. *The moths and butterflies of Great Britain and Ireland*. Tortricidae, Olethreutinae. Brill, Leiden & Boston, 5(2): 377 pp.
- HE, SHU-QI 2010. Pest risk assessment of light brown apple moth, *Epiphyas postvittana* (Lepidoptera: Tortricidae) using climate models and fitness-related genetic Variation. PhD Thesis. Lincoln University.

<https://core.ac.uk/download/pdf/35463417.pdf>

- HRUBÝ, K. 1964. Prodrómus Lepidoptera Slovenska. SAV Bratislava, 960 pp.
- HUEMER, P. 1998. *Karsholtia marianii* (Rebel, 1936), ein bemerkenswerter Neufund eines Kleinschmetterlings für Österreich (Insecta: Lepidoptera, Tineidae). *Berichte des naturwissenschaftlichen-medizinischen Vereins Innsbruck* 85: 329-333.
- HUEMER, P. 2019. DNA-Barcoding als signifikanter Beitrag zur regionalen Faunistik: Erstnachweise von Schmetterlingen für das Burgenland und Österreich (Insecta: Lepidoptera). *Beiträge zur Entomofaunistik* 20: 21-39.
- HUEMER, P. & KARSHOLT, O. 1999. Gelechiidae I (Gelechiinae: Teleiodini, Gelechiini). In: Huemer, P., Karsholt, O., Lyneborg, L. (eds) *Microlepidoptera of Europe* 3: 1-356.
- CHRÉTIEN, P. 1915. Contribution à la connaissance des Lépidoptères du nord de l'Afrique. *Annales de la Société entomologique de France* 84(3): 289-374.
- JANOVSKÝ, M., KOPEČEK, F., BĚLÍN, V. & LAŠTŮVKA, Z. 2014. Motýli Záhorské nížiny. (Lepidoptera of the Záhorská nížina Lowland). *Acta Carpathica Occidentalis* 5: 81-189.
- KAITILA, J. P. 1996. Suomen jaytlijlikoiden (Gelechiidae) elintavat. *Baptria* 21: 81-105.
- KARSHOLT, O. & RAZOWSKI, J. (eds) 1996. *The Lepidoptera of Europe. A distributional checklist*. Apollo Books, Stenstrup, 380 pp.
- KLIMESCH, J. 1942. Über Microlepidopteren-Ausbeuten von Zaton bei Gravosa (Süddalmatien). *Mitteilungen der Münchner entomologischen Gesellschaft* 32: 347-399.
- KOČICKÝ, D. & IVANIČ, B. 2011. *Geomorfologické členenie Slovenska* [online]. Bratislava: Štátny geologický ústav Dionýza Štúra. Dostupné na internete: <http://apl.geology.sk/temapy>
- KOPP, A. 2022. Neufunde von Kleinschmetterlingen für die Fauna der Schweiz. *Entomo Helvetica* 15: 133-142.
- KOSORÍN, F. & ŠTEFANOVIČ, R. 2024. Rozšírenie vzácného slaniskového druhu *Coleophora nigradorsella* Amsel, 1935 (Lepidoptera, Coleophoridae) v Európe. *Entomofauna carpathica* 36 (2): 78-82.
- KOSTER, J.C. & SINEV, S. YU. 2003. Momphidae, Batrachedridae, Stathmopodidae, Agonoxenidae, Cosmopterigidae, Chrysopeleidae. In: HUIMER, P., KARSHOLT, O. & LYNEBORG, L. (eds) *Microlepidoptera of Europe* 5. Apollo Books, Stenstrup, 387 pp.
- KOVÁCS, Z. & KOVÁCS, S. 2020. Contributions to the knowledge of the Depressariidae, Peleopodidae, Ethmiidae and Fuchsiini (Lepidoptera, Gelechioidea) of Romania, with an annotated checklist. *Travaux du Muséum National d'Histoire Naturelle "Grigore Antipa"* 63(2): 203-254.
- KRAMPL, F. 1985. Lepidoptera. Faunistic records from Czechoslovakia. *Acta entomologica Bohemoslovaca* 82: 153.

- KRISTENSEN, N. 1985. Katalog over de danske Sommerfugle. Catalogue of the Lepidoptera of Denmark. *Entomologiske Meddelelser* 52: 6-20.
- KURZ, M. 2024. *Heliozela lithargyrellum* – Sardinia, Puntaldia.
https://commons.wikimedia.org/w/index.php?title=File:Heliozela_lithargyrellum-Sardinien,_Puntaldia-E-MK-7-340a.jpg&oldid=899498566 [cit. 20.4.2025].
- LARYSZ, A. 2022. *Batrachedra confusella* Berggren, Aarvik, Huemer, Lee et Mutanen, 2022 (Lepidoptera: Batrachedridae) w zbiorach Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu (USMB). *Acta entomologica silesiana* 30: 1-8.
- LAŠTŮVKA, A. & LAŠTŮVKA, Z. 1997. *Nepticulidae Mitteleuropas. Ein illustrierter Begleiter (Lepidoptera)*. Konvoj, Brno, 230 pp.
- LAŠTŮVKA, A., LAŠTŮVKA, Z., LIŠKA, J. & ŠUMPICH, J. 2018. *Motýli a housenky střední Evropy V. Drobní motýli I.* (Butterflies and moths of central Europe and their caterpillars V. Small moths I.) Academia, Praha, 535 pp.
- LAŠTŮVKA, Z. & LAŠTŮVKA, A. 1994. Drei neue Arten der *Trifurcula pallidella*-Gruppe aus Mitteleuropa (Lepidoptera: Nepticulidae). *Entomologia Generalis* 18(3/4): 201-212.
- LEPIFORUM e.V. 2025. Bestimmung von Schmetterlingen (Lepidoptera) und ihren Präimaginalstadien. <http://www.lepiforum.de> [cit. 15.3.2025].
- LVOVSKY, A.L. 1997. Two new subspecies of *Anchinia laureolella* Herrich-Schäffer, 1854 from South-Western Asia (Lepidoptera, Amphibatiidae). *Atalanta* 28(1/2): 173-176.
- NEL, J. 2001. Atlas des genitalia mâles et femelles des Lépidoptères Coleophoridae de France. *Revue de l'Association Roussillonnaise d'Entomologie, Supplément* 10: 1-34.
- NĚMÝ, J. 2014. Monitoring řádu Lepidoptera v oblasti Bežnisko na Záhorské nížině. *Folia faunistica Slovaca* 19: 113-159.
- NUPPONEN, K. 2022. Description of a new Pterophoridae from Kazakhstan and new distribution records from central Palearctic region (Insecta: Lepidoptera). *SHILAP Revista de lepidopterología* 50(197): 57-73.
- PARK, K.-T. & KARSHOLT, O. 1999. Revision of the genus *Psoricoptera* Stainton, 1543 (Lepidoptera, Gelechiidae), with the description of two new Asian species. *Entomologica Fennica* 10(1): 35-49.
- PASTORÁLIS, G. 2022. Zoznam motýľov (Lepidoptera) zistených na Slovensku / Checklist of Lepidoptera recorded in Slovakia 2022. *Entomofauna carpathica* 34(Suppl. 2): 1-181.
- PASTORÁLIS, G., HAMMEL, M. & KOSORÍN, F. 2022. Päť nových druhov motýľov pre faunu Slovenska – *Polypogon gryphalis* (Herrich-Schäffer, 1851), *Eublemma ostrina* (Hübner, 1808), *Callopietria latreillei* (Duponchel, 1827), *Athetis hospes* (Freyer, 1831) a *Mythimna congrua* (Hübner, [1817]) (Lepidoptera: Erebidae, Noctuidae). *Entomofauna carpathica* 36(2): 32-40.

- PASTORÁLIS, G., KALIVODA, H. & PANIGAJ, L. 2013. Zoznam motýľov (Lepidoptera) zistených na Slovensku. *Folia faunistica Slovaca* 18(2), 101-232.
- PASTORÁLIS, G., LIŠKA, J., ELSNER, G., ŠUMPICH, J., RICHTER, IG., TOKÁR, Z., ENDEL, B. & SKYVA, J. 2017. Jedenásť druhov motýľov (Lepidoptera) nových pre faunu Slovenska. *Folia faunistica Slovaca* 22: 19-29.
- PASTORÁLIS, G. & REIPRICH, A. 1993: Korekcie a doplnky k Zoznamu motýľov (Lepidoptera) zistených alebo očakávaných na Slovensku, *Správy Slovenskej entomologickej spoločnosti pri SAV* 5(1-2): 1-24
- PASTORÁLIS, G. & REIPRICH, A. 1995. Zoznam motýľov vyskytujúcich sa na Slovensku (Verzeichnis der Falterarten die in der Slowakei vorkommen, Checklist of the Lepidoptera species occuring in Slovakia). Slovenský zväz ochrancov prírody a krajiny. Organizačné centrum Spišská Nová Ves, 52 pp.
- PASTORÁLIS, G. & SZEŐKE, K. 2011. A Vértess-hegység molylepke kutatásának eddigi eredményei (The summary of the research results of the micro-moths of Vértess Mountains in Hungary) (Lepidoptera, Microlepidoptera). *e-Acta Naturalia Pannonica* 2(1): 53-100.
- PATOČKA, J., REIPRICH, A. & PASTORÁLIS, G. 1989. Zoznam motýľov (Lepidoptera) zistených alebo očakávaných na Slovensku (Verzeichnis der in der Slowakei festgestellten oder erwarteten Lepidopteren, List of Lepidoptera found or expected in the Slovakia). *Iuxta Danubium* 8: 3-100.
- RAZOWSKI, J. 2002. Tortricidae (Lepidoptera) of Europe, Volume 1, Tortricinae and Chlidanotinae, František Slamka ed., Bratislava, 247 pp.
- REBEL, H. 1936. Zwei neue mediterrane Microlepidopteren. *Zeitschrift des Österreichischen Entomologen-Vereines* 21: 22-24.
- REIPRICH, A. 1989a. Prírastky motýľej fauny na Slovensku v období rokov 1985-1988. 2. časť. *Správy Slovenskej entomologickej spoločnosti* 1(2): 8-13.
- REIPRICH, A. 1989b. Prírastky motýľej fauny na Slovensku v období rokov 1985-1988. 4. časť. *Správy Slovenskej entomologickej spoločnosti* 1(3): 6-11.
- REIPRICH, A. 1994. Prírastky motýľej fauny na Slovensku v roku 1993. *Správy Slovenskej entomologickej spoločnosti* 6(2-4): 40-44.
- REIPRICH, A. 1999. *Motýľia fauna národného parku Slovenský raj*. Elaborát vytvorený pre potreby Správy NP Slovenský raj, 195 pp. [nepublikované]
- REIPRICH, A. & JANOVSÝ, M. 1981. Prehľad nových a pozoruhodných druhov motýľov zo Slovenska z rokov 1973-1977. *Zprávy Československé Společnosti Entomologické při ČSAV* 17: 103-113.
- REIPRICH, A. & OKÁLI, I. 1988. Dodatky k Prodrumu Lepidopter Slovenska. Biologické práce, SAV, Bratislava, zv. 1, 140 pp.
- REIPRICH, A. & OKÁLI, I. 1989a. Dodatky k Prodrumu Lepidopter Slovenska. Biologické práce, SAV, Bratislava, zv. 2, 112 pp.
- REIPRICH, A. & OKÁLI, I. 1989b. Dodatky k Prodrumu Lepidopter Slovenska. Biologické práce, SAV, Bratislava, zv. 3, 144 pp.

- RICHTER, I. 2018. New findings of the case-bearing moths (genus *Coleophora* Hübner, 1822) from the Balkan Peninsula with description of two new species (Lepidoptera, Coleophoridae). *Microlepidoptera.hu* 13: 43-52.
- RICHTER, I. & BALDIZZONE, G. 2025. New faunistic and biological records on Coleophoridae from the Balkans (Lepidoptera). *Lepidopterologica Hungarica* 21: 27-39.
- RICHTER, I. & PASTORÁLIS, G. 2015. New findings of case-bearing moth species of *Goniodoma* and *Coleophora* genera from the Balkans (Lepidoptera: Coleophoridae). *Microlepidoptera.hu* 8: 29-42.
- RICHTER, I. & ŠIMA, P. 2015. Five case-bearing moths (Lepidoptera: Coleophoridae) new to Slovakia. *Folia faunistica Slovaca* 20(1): 1-4.
- SLAMKA, F. 1991. *Pancalia nodosella* (Mann, 1854), nový druh pre Česko-Slovensko (Lepidoptera, Cosmopterigidae). *Správy Slovenskej entomologickej spoločnosti*, Bratislava 3(3-4): 1-3.
- SEGERER, A.H., LICHTMANNECKER, P., GRÜNEWALD, T. & LOHBERGER, E. 2013. Aktuelle Vorkommen einiger wenig bekannter Schmetterlingsarten in Deutschland (Lepidoptera, Nepticulidae, Gracillariidae, Gelechiidae, Tortricidae, Crambidae). *Entomologische Nachrichten und Berichte* 57(3): 121-126.
- SEGERER, A.H. & REICHHOLF, J.H. 2004. Zum Vorkommen der Silberweiden-Gespinstmotte (*Yponomeuta rorrella* Hb.) und der Steinweichsel-Gespinstmotte (*Y. mahalebella* Gn.) in Bayern (Lepidoptera: Yponomeutidae). *Nachrichtenblatt der bayerischen Entomologen* 53(1/2): 17-23.
- SCHMID, J. & HUEMER, P. 2021. Unraveling a complex problem: *Dichrorampha velata* sp. nov., a new species from the Alps hitherto confounded with *D. alpestrana* ([Zeller], 1843) sp. rev. = *D. montanana* (Duponchel, 1843) syn. nov. (Lepidoptera, Tortricidae). *Alpine Entomology* 5: 37-53.
- SITEK, J., MAREK, J., LIŠKA, J., FLORIÁN, A. & ŠUMPICH, J. 2019. Faunistic records from the Czech Republic – 470. *Klapalekiana* 55: 139-142.
- SUCKLING, D. & BROCKERHOFF, E. 2010. Invasion Biology, Ecology, and Management of the Light Brown Apple Moth (Tortricidae). *Annual review of entomology* 55: 285-306.
- SZABÓKY, Cs. 1996. Molyfaunisztikai újdonságok II. *Folia Entomologica Hungarica* 57: 309-313.
- SZABÓKY, Cs. 2023. New data to the Microlepidoptera fauna of Hungary, part XX (Lepidoptera: Autostichidae, Batrachedridae, Elachistidae, Sesiidae, Tineidae, Tortricidae). *Folia Entomologica Hungarica* 84: 113-119.
- SZABÓKY, Cs. & TAKÁCS, A. 2021. New data to the Microlepidoptera fauna of Hungary, part XIX (Lepidoptera: Batrachedridae, Coleophoridae, Gracillariidae, Tortricidae). *Folia Entomologica Hungarica* 82: 43-53.
- ŠUMPICH, J., LIŠKA, J., LAŠŤŮVKA, Z. & LAŠŤŮVKA, A. 2022a. *Motýli a housenky střední Evropy VI. Drobní motýli II.* (Butterflies and moths of central Europe and their caterpillars VI. Small moths II.). Academia, Praha, 812 pp.

- ŠUMPICH, J., LIŠKA, J., LAŠTŮVKA, A., SITEK, J., SKYVA, J., VÁVRA, J., MARŠÍK, L., DVOŘÁK, I., ŽEMLIČKA, M., KABÁTEK, P., LAŠTŮVKA, Z., MAREK, J., MAREK, S., MIKÁT, M., VACULA, D., KŘIVAN, V., ELSNER, G., VOLF, M., JIRGL, T., KREJČÍK, P., HROMÁDKOVÁ, V. & RICHTER, I. 2022b. Faunistic records from the Czech Republic – 530: Lepidoptera: Heliozelidae, Tineidae, Argyresthiidae, Gracillariidae, Oecophoridae, Batrachedridae, Elachistidae, Coleophoridae, Scythrididae, Gelechiidae, Choreutidae, Tortricidae, Pyralidae, Nymphalidae, Erebiidae, Noctuidae. *Klapalekiana* 58: 121-140.
- ŠUMPICH, J., LIŠKA, J., ŽEMLIČKA, M., RICHTER, I., LAŠTŮVKA, A., SKYVA, J., VÁVRA, J., UŘIČÁŘ, J., LAŠTŮVKA, Z., MORAVEC, J., JAROŠ, J., ELSNER, G. & PAVLIČKO, A. 2023. Faunistic records from the Czech Republic – 540: Lepidoptera: Adelidae, Tineidae, Gracillariidae, Batrachedridae, Coleophoridae, Gelechiidae, Tortricidae, Choreutidae, Alucitidae, Crambidae, Erebiidae, Noctuidae. *Klapalekiana* 59: 101-121.
- TABELL, J. & KOSORÍN, F. 2020. *Coleophora grotenfelti* Tabell & Kosorín, a new species belonging to the *C. dianthi* species complex (Lepidoptera: Coleophoridae). *Microlepidoptera.hu* 16: 25-32.
- TABELL, J., SILOAHO, R. & SIPPOLA, L. 2024. The Casebearer Moths (Coleophoridae) of Northern Europe - Genitalia. Tibiale Insect Equipment Ltd., Helsinki, 248 pp.
- TAKÁCS, A., KÖSZEGI, K. & SZABÓKY, CS. 2025. New data to the microlepidoptera fauna of Hungary, part XXI. (Lepidoptera: Batrachedridae, Gracillariidae, Gelechiidae, Sesiidae). *Folia Entomologica Hungarica* 86: 59-70.
- TOKÁR, Z., LVOVSKY, A. & HUEMER, P. 2005. Die Oecophoridae s.l. (Lepidoptera) Mitteleuropas. František Slamka, Bratislava, 120 pp.
- TOKÁR, Z., RICHTER, I., PASTORÁLIS, G. & SLAMKA, F. 2002. New and interesting records of Lepidoptera of Slovakia from the years 1998-2001. *Entomofauna carpathica* 14: 1-11.
- TOKÁR, Z., RICHTER, IG., RICHTER, IV., LIŠKA, J., PASTORÁLIS G., KOSORÍN F., ELSNER, G., BÖHM, S. & NĚMÝ, J. 2010. Faunistic records from Slovakia. Lepidoptera: Micropterigidae, Eriocraniidae, Nepticulidae, Incurvariidae, Prodoxidae, Psychidae, Tineidae, Bucculatricidae, Gracillariidae, Yponomeutidae, Glyphipterigidae, Autostichidae, Blastobasidae, Oecophoridae, Lypusidae, Elachistidae, Coleophoridae, Scythrididae, Gelechiidae, Tortricidae, Pyralidae, Crambidae. *Entomofauna carpathica* 22: 31-40.
- TOKÁR, Z., SLAMKA, F. & PASTORÁLIS, G. 1999. New and interesting records of Lepidoptera from Slovakia in 1995-1997. *Entomofauna carpathica* 11(2): 43-57.
- TOKÁR, Z., ŠUMPICH, J., LAŠTŮVKA, A., LAŠTŮVKA, Z., LIŠKA, J., ELSNER, G., LENDEL, L., ŠTEFANOVIČ, R. & RICHTER, IG. 2021. Nové druhy drobných motýľov (Microlepidoptera) pre faunu Slovenska. *Entomofauna carpathica* 33(2): 1-20.
- TRAUGOTT-OLSEN, E. 1974. Description of three new *Elachista* species, and nomenclatural remarks on other species of the genus (Lep., Elachistidae). *Entomologist's Gazette* 25: 259-268.

- VIEIRA, V. & KARSHOLT, O. 2010. Lepidoptera. In: Borges, P. A. V., Costa, A., Cunha, R., Gabriel, R., Gonçalves, V., Martins, A. F., Melo, I., Parente, M., Raposeiro, P., Rodrigues, P., Santos, R.S., Silva, L., Vieira, P. & Vieira, V. (eds) A list of the terrestrial and marine biota from the Azores, Príncipe, Oeiras, 432 pp.
- VIVES MORENO, A. 2014. Catálogo sistemático y sinonímico de los Lepidoptera de la Península Ibérica, de Ceuta, de Melilla y de las Islas Azores, Baleares, Canarias, Madeira y Salvajes (Insecta: Lepidoptera). *Suplemento de SHILAP Revista de lepidopterología. Improitalia*, Madrid, 1184 pp.
- WOLF, W. 2020. Ein kleiner Beitrag zur dealpinen Verbreitung von *Anchinia laureolella* Herrich-Schäffer, [1854] in Bayern (Insecta: Lepidoptera: Depressariidae). *Beiträge zur bayerischen Entomofaunistik* 19: 19-23
- ZELLER, P.C. 1849. Beitrag zur Kenntniss der Coleophoren. *Linnaea Entomologica* 4: 191-416.
- ZELLER, P.C. 1850. Verzeichniss der von Herrn Jos. Mann beobachteten Toscanischen Microlepidoptera. *Entomologische Zeitung*, Stettin 11: 139-162.